

Verksamhetsrapport helår 2020

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1	Målanalys	4
1.1	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	4
1.2	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	21
1.3	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	28
1.4	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	30
1.5	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun.....	33
2	Uppföljning av politiska uppdrag	35
2.1	Utbildningsnämnden har i uppdrag att alla elever ska utmanas och klara sin utbildning. Nämnden ges i uppdrag att vidareutveckla resursfördelningssystemet och överväga att förändra den socioekonomiska viktningen så att det ger barn och elever mer likvärdiga förutsättningar att lyckas och så att den mer kompenserar förskolor och skolor med större utmaningar.....	35
2.2	Utbildningsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att alla tillgängliga statsbidrag kan sökas för att stärka kvaliteten.	36
2.3	Utbildningsnämnden ges i uppdrag att anställa fler vuxenresurser för att avlasta förskollärare och lärare i uppgifter som inte kräver lärarlegitimation. Lärarna ska få mer tid för undervisning. Andelen förskollärare i förskola ska öka i takt med barnens ålder. För de minsta barnen bör flertalet anställda vara utbildade barnskötare..	36
2.4	ska använda fler metoder för att minska barngrupperna per vuxenresurs (förskolestöd, barnskötare, förskollärare) i förskolan.	37
2.5	Utbildningsnämnden ges i uppdrag att verka för att höja statusen på våra yrkesförberedande program genom ett ökat samarbete med näringslivet.	38
2.6	Utbildningsnämnden ska vid såväl ombyggnation som nybyggnation av skolor beakta inkludering och möten mellan elever från olika stads- och kommundelar och socioekonomiska områden för att minska segregationen, öka likvärdigheten och stärka kamrateffekter och måluppfyllelse.....	39
2.7	ges i uppdrag att förstärka elevhälsan och tillsammans med socialnämnden och Region Gävleborg säkerställa samordnade insatser för att förebygga barn och ungas psykiska ohälsa. Särskilt fokus riktas på elever med hög frånvaro	39
2.8	Utbildningsnämnden uppdras att avsätta medel ur egen ram motsvarande 2019 års tjänstenivå för arbetet med lärande för hållbar utveckling och sektorns interna miljöarbete.	40

3 Uppföljning av privata utförare	40
4 Utvecklingsområden	40
5 För verksamheten viktiga nyckeltal	41
6 Resultat och investeringar	42
6.1 Covid-19	44
6.2 Kommunplan 2020.....	45
7 Framtida intäcks- och kostnadsutveckling	45
8 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	45

1 Målanalys

1.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens verksamheter

Statistikuppgifter och möjlighet till jämförelser

Skolverket publicerar från den 1 september 2020 enbart statistik på riksnivå. Förändringen är en konsekvens av att Statistikmyndigheten SCB beslutat om en reviderad sekretesspolicy som innebär att uppgifter om fristående skolor omfattas av sekretess. Frågan har behandlats av Kammarrätten och domen har därefter vunnit laga kraft. Eftersom lika villkor ska gälla för kommunala och fristående skolor kommer inte heller statistik om kommunala skolor vara tillgänglig. Detsamma gäller även förskolor och fritidshem. Skolverket har nu fått i uppdrag av regeringen att bland annat ge förslag på författningsändringar för att lösa den uppkomna situationen. Förslagen som presenterats kräver utredningar och beslut i riksdagen, vilket innebär att situationen inte kommer att lösas på kort sikt. Sveriges kommuner och regioner (SKR) anser att förslagen inte täcker kommuners behov av att själva bestämma och inhämta de uppgifter som behövs för att göra en träffsäker resursfördelning. I oktober 2020 publicerades åter tidigare data av Skolverket och skolenhetsregistret gjordes tillgängligt.

Följande statistik kommer inte längre att publiceras:

- Enstaka förskolor och skolor (såväl fristående förskolor/skolor som skolor med kommun, region eller stat som huvudman).
- Huvudmän (såväl enskilda huvudmän som offentliga huvudmän). Från KOLADA kan dock uppgifter om gymnasieskolan såsom Behörighet, Exomensbevis eller Studiebevis inom 3 respektive 4 år hämtas för kommuner och riket
- Kommunnivån

Det handlar till exempel om uppgifter om elevantal, betyg och andel behöriga lärare.

Detta innebär att Utbildning Gävle inte längre (med några undantag) kan göra analyser och jämförelser med andra kommuner eller huvudmän. Vi kommer enbart kunna presentera egen statistik från de kommunala verksamheterna. Vad gäller statistik om kunskap- och vissa värdegrundsresultat, så finns goda möjligheter att ta fram dessa. Däremot kan statistik om exempelvis lärares behörighet vara svårare att få fram eftersom det inte finns kommunala system som tillräcklig stöder den statistikhanteringen. Eftersom Utbildning Gävle inte heller kan kräva uppgifter från de fristående verksamheterna, kommer det totala resultatet för Gävles elever inte kunna presenteras. I grundskolan är det ca 30 procent av eleverna som går i fristående verksamheter och i gymnasieskolan ca 20 procent.

Pedagogisk omsorg

Föräldrar med barn i pedagogisk omsorg är mycket nöjda med verksamheten. Resultatet har ytterligare förbättrats jämfört med enkäten som genomfördes 2019. Resultatet utgörs nästan helt av svaren från vårdnadshavare med barn i den kommunala verksamheten eftersom det inkom ytterst få svar från vårdnadshavare i den fristående pedagogiska omsorgen. Av den anledningen går det inte heller att göra några jämförelser mellan de två grupperna. Resultatet ligger i år så högt på flera frågeområden att det är svårt att ytterligare förbättra dessa. Det finns dock fortfarande en möjlig utvecklingspotential inom följande områden:

- Barns inflytande över den dagliga verksamheten
- Information om verksamhetens mål och arbete
- Säker miljö utomhus

Förskola

Kraftigt förbättrade resultat

Samtliga rektorer har fått i uppdrag att efterfråga resultatet från det kartläggningsmaterial som

eleverna gör i förskoleklassen. På så sätt får förskolan inom respektive område en återkoppling på hur nivån ligger hos eleverna inom språkutveckling och matematik. Återkopplingen blir viktig för att få fatt på de delar som är utvecklingsbara på individ/gruppnivå. Förskolan har då möjlighet att analysera det inre arbete och fortsätta utveckla verksamheten för att stödja barnens kunskapsutveckling på bästa sätt.

Förutom att vara del av Skolverkets satsning Nyanländas lärande, har ytterligare språkutvecklingsarbete genomförts inom förskolan. Ett arbete som startade på en mångkulturell förskola har resulterat i ett gott resultat inom språk- och kommunikation, arbetssättet sprids nu till övriga förskoleområden. Ett material har utvecklats av förskolans egna tal-, språk- och specialpedagoger. Materialet bygger på forskning och innehåller inspirerande böcker, bilder, spel samt lärarhandledning. Materialet finns tillgängligt på ett flertal språk. Arbetet har pågått under några år och mottagande förskoleklass har återkopplat till förskolan att barnen är bra rustade vad gäller den språkliga utvecklingen. Utveckling av digitala verktyg inom språkutveckling har gjorts via ett antal program som även möjliggör översättningar av sagor och barnens egna berättelser. Förskolan undersöker möjligheten till att vårdnadshavare skulle kunna få tillgång till programmet via egna licenser.

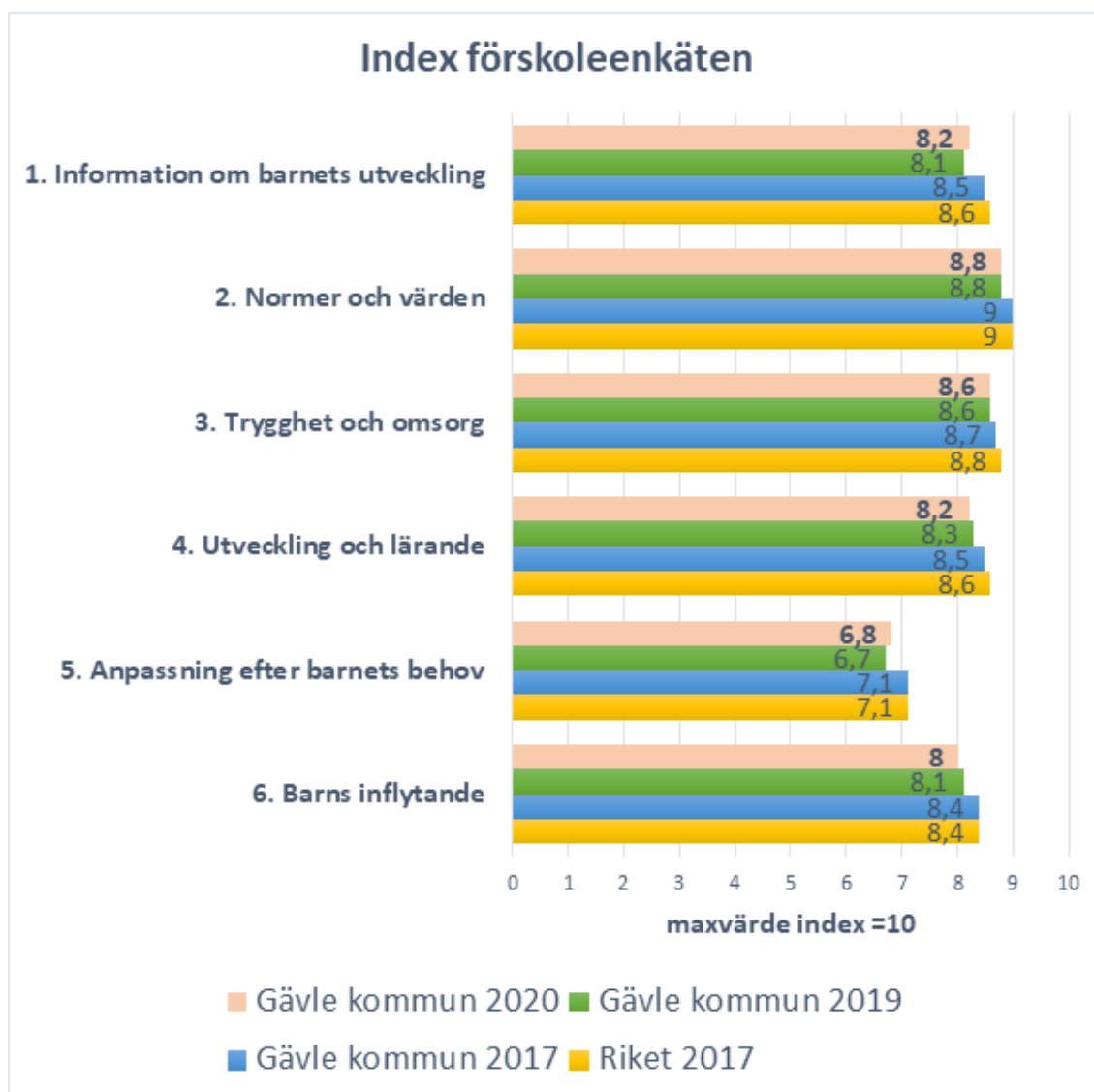
För att kunna följa förutsättningarna för barnens utveckling i matematik i Förskolan införs nu en indikator "Förskolan utmanar och stimulerar barnens matematiska utveckling". Förskolorna gör en kommenterad självskattning genom att i Stratsys ta ställning till påståendet "I vår förskola utmanar och stimulerar vi barnens utveckling i matematik". Alternativen är Instämmer helt, Instämmer till stor del, Instämmer delvis, Instämmer inte alls. Värdet på indikatorn utgörs av andelen förskolor som instämmer helt eller till stor del. Värdet i denna första mätning är 70 procent vilket kommer att utgöra grunden till nästa års målvärde.

Förskoleenkäten

Under februari 2020 har föräldrar med barn i förskola och pedagogisk omsorg i Gävle kommun haft möjlighet att svara på en enkät kring hur de upplever verksamheterna och arbetet som bedrivs i dessa. Svarefrekvens baseras på andel svar av totalt antal inskrivna barn i Gävle kommun för respektive verksamhet. I kommunal förskola är svarefrekvensen 64,6 procent och i fristående förskolan är svarefrekvensen 27,7 procent. För de kommunala förskolorna är svarefrekvensen något högre än föregående år. För de fristående förskolorna har svarefrekvensen försämrats kraftigt, årets svarefrekvens är nästan halverad jämfört med föregående år. I kommunal pedagogisk omsorg är svarefrekvensen 89 procent och i fristående pedagogisk omsorg är svarefrekvensen 16 procent.

Utveckling i förskolan år 2017 - 2020

I diagrammet nedan visas resultat för hur föräldrar med barn i förskolan i Gävle kommun upplever verksamheten utifrån områdena; information om barnets utveckling, normer och värden, trygghet och omsorg, utveckling och lärande, anpassningar efter barnets behov samt barns inflytande.

Resultat för år 2017 - 2020 visas i diagrammet som indexvärden. Ett index är ett sammantaget mått på något man vill mäta, exempelvis ett bedömningsområde. Förskoleenkätens indexvärden konstrueras genom att lägga samman tre påståenden. Indexvärdet är medelvärdet för de tre hopslagna påståendena. Som jämförelsevärde finns resultatet för riket.

Diagrammet ovan visar att föräldrarna upplever att förskolans arbete med normer och värden fungerar bra. Föräldrar upplever i lägre utsträckning att verksamheten anpassas efter barnets behov. Resultatet för de olika indexområdena har förändrats marginellt jämfört med resultat för 2019. För två indexområden har värdet höjts, för två andra områden ligger värdet på samma nivå samt för två indexområden har värdet sjunkit. Resultatet från 2017 är hämtat från enkäten som genomfördes i Skolinspektionens regi. I den undersökningen deltog inte samtliga förskolor vilket innebär att det totala antalet svar var betydligt lägre än i årets enkät. Skolinspektionens enkät var heller inte översatt till andra språk än svenska vilket kan ha påverkat svarsbilden bland föräldrar med annat modersmål.

Vårdnadshavare till flickor är genomgående mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. Endast på en av frågorna är vårdnadshavare till pojkar mer positiva. Spridningen i vilka svarsalternativ som vårdnadshavare till flickor och vårdnadshavare till pojkar har angivit varierat något mellan grupperna. Skillnaderna i resultat mellan könen är i de flesta fall liten. För några frågor är skillnaden större. Skillnaden i nöjdhet mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar är störst för följande frågor; "Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal på

förskolan”, “Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan”, “Jag upplever att mitt barn får tillräckligt stöd på förskolan”. Förutom flickor och pojkar har vårdnadshavarna kunnat markera ett tredje svarsalternativ. Den gruppen är liten, 2,1 procent av vårdnadshavarna har svarat med det alternativet. Resultatet i den gruppen avviker kraftigt från resultatet för både flickor och pojkar. För samtliga frågor är resultatet betydligt lägre.

194 vårdnadshavare har använt ett annat språk än svenska när de svarat på enkäten. Det utgör 5,9 procent av samtliga svar. Det modersmål som använts av flest svarande är arabiska följt av engelska och somaliska. Andelen som svarat på annat modersmål än svenska är betydligt lägre än den faktiska andelen vårdnadshavare med annat modersmål. Förmodligen finns det en betydande grupp vårdnadshavare med utländsk bakgrund som svarar på svenska, men det är ett antagande som inte går att kontrollera eftersom utländsk bakgrund inte efterfrågas i enkätfrågorna. Vid en jämförelse mellan vårdnadshavare som svarat på svenska och de som svarat på ett annat modersmål visar att på de flesta frågor är skillnaden liten. De som svarat på svenska är något mer nöjda, 9 av 18 frågor jämfört med 7 av 18 frågor för vårdnadshavare som svarat på annat modersmål.

För två av frågorna har grupperna samma resultat. Svaret på ett par frågor sticker dock ut för vårdnadshavarna med annat modersmål. De är betydligt mer positiva till att de fått tydlig information om hur det går för barnet på förskolan vid utvecklingssamtalet samt att det upplever att det finns tillräckligt mycket personal på förskolan. Det som sticker ut negativt är att vårdnadshavarna med annat modersmål anger att deras barn inte trivs i förskolan i lika stor utsträckning som vårdnadshavarna som svarat på svenska.

Kompetensförsörjningsplan förskola

Inom förskolan har en partssammansatt arbetsgrupp tagit fram en kompetensförsörjningsplan utifrån uppdraget att andelen förskollärare i förskola ska öka i takt med barnens ålder. För de minsta barnen bör flertalet anställda vara utbildade barnskötare. Planen har utarbetats under första kvartalet 2020. Uppdraget har under senhösten modifierats något och planeringen utgår från att behålla andelen förskollärare, men att fortsatt arbeta med andra kompetenser i förskolan.

Kompetensförsörjningsplanen för 2020-2023 bygger på följande:

- Inventera kompetens, lokalisera hög andel respektive låg andel förskollärare inom förskoleområden och förskoleenheter. Därefter arbeta med att jämna ut kompetensen för att säkerställa att alla barn får den utbildning som de har rätt till i alla förskolor. För varje förskoleområde finns från hösten en bemanningsplan framtagen av HR-konsult och ekonom. Där framgår tydligt hur fördelningen ser ut mellan förskollärare och barnskötare. Detta underlag kommer rektor och biträdande rektorer använda sig av i samband med sin organisering av verksamheten i området.
- Utbildning Gävle har tillsammans med Högskolan i Gävle tagit fram en fördjupningsutbildning som riktar sig till våra barnskötare. Syftet är att ge barnskötare fördjupad kunskap i vissa fokusområden kopplat till barns utveckling och lärande i förskoleåldern.
- Definiera utbildningsbakgrund för barnskötare, med utgångspunkt i genomgången gymnasieutbildning inom barn- och fritidsprogrammet.
- Tydliggöra uppdragen inom förskolan ytterligare, vilken befattning ansvarar för vad. Detta underlättar även vid rekrytering av rätt kompetens till förskolan. Arbetet har under hösten fortsatt i förskoleområdena vad gäller yrkesroller och fördelning av arbetsuppgifter. De fackliga organisationerna har funnits med i arbetet och diskussionerna.
- Nyttja resurser effektivare, en arbetsgrupp har tittat på att förenkla schemaläggning inom förskolan samt implementera stödssystem för närvaro - "Planera förskola". Schemaläggningen ger goda planeringsförutsättningar för medarbetare, parallellt med en bra grund för att nyttja kompetenserna utifrån barnens behov. Riktlinjer har tagits fram för hur planeringstiden ska fördelas i förskola och fritidshemmet.
- Ledarutveckling med inriktning på avtalskunskap och förändringsledning, för att stötta cheferna i förändringsarbetet. Rektorer och biträdande rektorer kommer att bära

planen och verka för en god balans gällande kompetens i förskolans verksamhet utifrån de förutsättningar som finns idag och utifrån de utmaningar som kommer i framtiden.

- En kommunikationsplan har tagits fram för att öka insikten om beslut som fattats och förståelse för de utmaningar vi står framför utifrån kompetensförsörjningen inom förskolan.

Grundskoleutbildningen

Arbetet med kraftigt förbättrade resultat

Arbetet med kraftigt förbättrade resultat med fokus på årskurs 7-9 fortsätter. Listor med elever som inte är behöriga till ett nationellt program är framtagna utifrån vårterminens betyg för dåvarande årskurs 7 och 8 samt för elever som saknar 1-2 betyg. En individuell plan för varje elev ska finnas. Detta läsår har även alla skolledare med ansvar för förskoleklass till årskurs 6 fått i uppdrag att de ska ha kontroll på individnivå gällande elevers målpuppfyllelse i alla ämnen. Listor med alla elever som i våras inte bedömdes nå målen har tagits fram. Individuell planering ska ske även för dessa elever.

Utifrån vårens mycket goda betygsresultat i årskurs 9 vad gäller behörighet till gymnasiet ska arbetet med det som vi sett som framgångsrikt fortsätta. Biträdande rektorer med ansvar för 7-9 har alla fått svara på frågan vad de ser som framgångsrikt på just sin skola. Några exempel:

- Kontinuerliga lägesanalyser där vi efter klassgenomgång förändrar scheman, förflyttar resurser och hittar nya lösningar utifrån elevernas behov.
- Fokus på kärnuppgifterna – undervisning.
- Tid, utökad studietid
- Varierad och kravanpassad undervisning som knyter an till elevers intresse och förmågor
- Tydlighet i att kommunicera instruktioner och mål; både till elev och vårdnadshavare
- Samarbeta lärare emellan gällande planering, undervisning och bedömning – ett arbete som utmanar lärare att se på sin egen undervisning och förändra det som ej leder mot målen
- Tvåläraresystem i kärnämnen har möjliggjort ett flexibelt arbetssätt
- Individuella studieplaner – undervisande lärare, specialpedagog/lärare, SYV, biträdande rektor utarbetade tillsammans konkreta och utvärderingsbara individuella planer för elever som inte hade målpuppfyllelse i ett eller flera ämnen.
- Specialpedagogik för lärande
- Läst forskning om vad som påverkar pojkars resultat och även implementerat flera saker vi lärt oss genom det. Exempelvis jobbat med att motverka en antipluggkultur, nolltolerans mot skojbråk och negativa jargonger.
- Lektionsdesign - arbetat med att utveckla kvalitén på undervisningen.
- Individuella, coachande samtal för att förtydliga och förbättra struktur och studieteknik

Höstens första uppföljningar av resultat skedde i första hand inom rektorsområdet. Rektorskollegor och tjänstepersoner från Skolkontoret deltog. En gång i månaden när rektorerna möts står pedagogiska frågor på agendan. Till dessa träffar bjuds lärare, skolledare och elevhälsopersonal in för att sprida framgångsrika metoder och arbetssätt som leder till kraftigt förbättrade resultat. Även på dessa träffar deltar tjänstepersoner från Skolkontoret.

Under november månad genomfördes en uppföljning med samtliga högstadieskolor. Utgångspunkten var den prognos som gjordes runt höstlovet vad gäller betygen samt resultat av Gävlemodellen från vecka 42. De frågor som låg till grund för avstämningen var:

- Vilket var ert utgångsläge inför detta läsår vad gäller betyg och skolklimatindex?
- Utifrån resultaten gjorde ni en analys som utmynnade i plan för höstens arbete. Hur såg er plan ut? Vilka åtgärder planerade ni? Har ni följt planen?
- Den prognos som nu är gjord, vad visar den?
- Höstens skolklimatindex, vad visar det?
- Vilka framgångsfaktorer/aktiviteter har du/ni sett på din/er enhet?
- Vilka ledarhandlingar har du/ni gjort och vilka ledarhandlingar skall du/ni göra för att

förbättra enhetens resultat ytterligare?

- Andra insatser/utvecklingsområden som är planerade framåt för att öka resultaten?
- Hur stor andel av eleverna i årskurs 7, 8 och 9 tror du/ni är behöriga till ett nationellt program vid jul? Till sommaren?

Alla skolorna kunde beskriva hur arbetet sett ut under hösten för att öka måluppfyllelsen. Arbetet utgick från enskild elev, en planering hade skett för alla de elever som riskerade att inte bli behöriga till ett nationellt program på gymnasiet.

Några exempel på framgångsrika aktiviteter är:

- Tydlig struktur på lektionerna (start, innehåll, slut)
- Varierat arbetssätt (digitalt, analogt, enskilt, par, grupp)
- Ämnesintegrerat arbetssätt
- Upprättande av klassens utvecklingsplan och lärarens utvecklingsplan
- Arbeta med matriser för att tydliggöra kunskapskraven för eleven, vad har de "klarat" vad behöver de fortsätta arbeta med

De ledarhandlingar som lyfts fram på alla skolorna är en fortsatt utveckling av elevhälsoarbetet, att följa upp klasser och enskilda elever samt följa skolkärvaren. Alla beskriver också vikten att som skolledare vara ute i verksamheten och stödja medarbetarna i undervisningen och utbildningen.

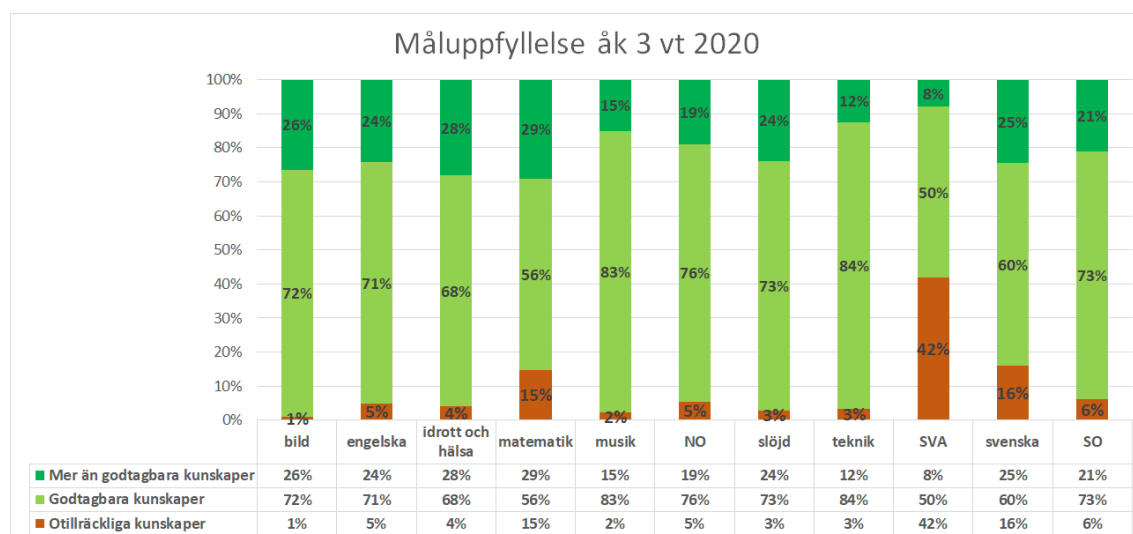
Alla skolor fortsätter följa elevernas kunskapsutveckling på individnivå, eleverna har en plan som ständigt följs upp tillsammans med eleven. Höstterminsbetygen 2020 är på samma nivå som höstterminen 2019. Kraftfulla insatser görs nu på alla skolor för att förbättra resultatet till vårterminen 2021.

Måluppfyllelse i förskoleklass

Under höstterminen har kartläggningar av elevernas språkliga medvetenhet och matematiskt tänkande genomförts. Den sammanställning av resultatet i matematik som redovisats från skolorna visar på betydande skillnader mellan olika skolor. Det kan även finnas stora skillnader mellan olika förskoleklasser på samma skola. Resultatet visar att det finns ett behov att utveckla lärares bedömarpraktik. Detta förutsätter att lärare samverkar vid tolkning av kartläggningmaterialet och vid bedömningen av elevprestationer.

Måluppfyllelse i årskurs 3

Inga nationella prov har genomförts under 2020 på grund av covid-19. Inget resultat kommer därför att finnas för ämnesproven i matematik och svenska. Samtliga kommunala skolor i Gävle har dokumenterat elevernas måluppfyllelse för årskurs 1 - 5. Nedanstående diagram visar måluppfyllelsen för årskurs 3.

Den högsta måluppfyllelsen finns i bild, musik och slöjd. För dessa ämnen når nästan samtliga

elever kunskapsmålen. Det ämne med lägst måluppfyllelse är svenska som andraspråk. Här når 58 procent av eleverna kunskapsmålen. För ämnet matematik finns som tidigare påpekats inget resultat från ämnesprovet att analysera. Det är därför extra viktigt att analysera resultatet från kommunens egen dokumentation i ämnet. Årets resultat visar att 85 procent av eleverna har uppnått kunskapskraven. 29 procent av eleverna bedöms ha mer än godtagbara kunskaper. Jämfört med föregående år är resultatet lägre. 2019 uppnådde nästan 88 procent av eleverna kunskapskraven och 34 procent av eleverna bedömdes ha mer än godtagbara kunskaper. Den stora förändringen finns i den könsuppdelade statistiken. För pojkarna ligger årets resultat på samma nivå som föregående år. Andelen som uppnått målen på exakt samma nivå och andelen som bedömts ha mer än godtagbara kunskaper är 1 procentenhet lägre. För flickorna däremot har resultatet försämrats avsevärt. Andelen som bedömts klara kunskapskraven har minskat med 6 procentenheter samtidigt som andelen flickor som bedömts ha mer än godtagbara kunskaper minskat med 8,5 procentenheter. Sammantaget betyder detta att pojkarna i år har bättre måluppfyllelse än flickorna i matematik.

Ovanstående diagram visar att andelen elever som bedöms ha mer än godtagbara kunskaper ligger i spannet 8- 29 procent beroende på ämne. Jämfört med tidigare läsår har andelen elever som fått den bedömningen ökat. Fortfarande finns betydande skillnader i bedömning för olika ämnen vid en jämförelse mellan skolorna. I matematik uppnår 100 procent av eleverna kunskapskraven på ett par skolor jämfört med 63 procent på den skola med lägst måluppfyllelse. Skillnaden är ännu större om andelen som har mer än godtagbara kunskaper jämförs. På en skola bedöms 0 procent av eleverna ha mer än godtagbara kunskaper jämfört med en skola där 70 procent av eleverna uppges ha mer än godtagbara kunskaper. Utfallet behöver analyseras ytterligare och lärarnas bedömningspraktik behöver utmanas och utvecklas.

Betygsresultat i årskurs 6

Inga nationella prov har genomförts under 2020 på grund av covid-19. Inget resultat kommer därför att finnas för ämnesproven i engelska, matematik och svenska.

Det statistikunderlag som tidigare år funnits tillgängligt på Skolverkets hemsida utifrån olika bakgrundsfaktorer redovisas i år enbart på nationell nivå. Det innebär att möjligheten till jämförelser begränsas kraftigt. Analysen kommer därför att begränsas till Gävle kommuns resultatutveckling jämfört med föregående läsår samt resultatjämförelser mellan könen. I den mån det finns möjlighet att jämföra med riket kommer jämförelse att göras mot samtliga kommunala skolor vårterminen 2020.

En jämförelse av betygsutvecklingen från föregående läsår i de olika ämnena visar på en mindre förändring i de flesta ämnen. I svenska som andraspråk har betygspoängen däremot minskat kraftigt. Från 7,4 till 5,5. Jämförelsevärdet för kommunala skolor i riket 2020 är 7,5. Andelen elever i ämnet som uppnår godkänt betyg har minskat från 60,5 procent 2019 till 49,4 procent 2020. Jämförelsevärdet för kommunala skolor i riket 2020 är 60,8 procent. En orsak till nedgången är att ett ökat antal elever med kort tid i Sverige finns i den aktuella årskullen i Gävle. Till skillnad från svenska där andelen pojkar utan godkända betyg är betydligt större än andelen flickor är i år skillnaden mellan könen marginell i svenska som andraspråk. Även antalet flickor och pojkar som läser svenska som andraspråk ligger på samma nivå vilket gör att tolkningen av statistiken kan göras utifrån ett likvärdigt underlag. Analysen visar att det är flickorna som avviker kraftigt jämfört med den nationella statistiken 2020.

Det ämne där betygspoängen tydligast har ökat är matematik. Betygspoängen har ökat från 11,5 till 12,1. Trots förbättringen ligger betygspoängen lägre än rikets kommunala skolor. För riket är betygspoängen 12,5.

Medelvärdet för elevernas meritpoäng ligger marginellt högre än föregående läsår. Pojkarna har förbättrat meritvärdet samtidigt som flickorna försämrat meritvärdet. I årskurs 6 uppnår pojkarna 92 procent av flickornas resultat. Jämfört med föregående läsår har skillnaden mellan könen minskat i årskurs 6. Vid en analys av samtliga satta betyg så har det skett en ökning av andelen elever med betyget F samtidigt som andelen elever med betyg A har ökat. Betygsspridningen mellan eleverna har därmed ökat jämfört med föregående läsår. Andelen elever med minst godkända betyg i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk har minskat något jämfört med föregående läsår. Från 76,6 till 75 procent. Pojkarna har förbättrat resultatet något samtidigt som flickorna försämrat resultatet. I år skiljer det endast en procentenhet mellan könen, till flickornas fördel. Resultatet i matematik har förbättrats jämfört

med föregående år. Pojkarna har i år något högre betygspoäng än flickorna. Orsaken är att en högre andel pojkar uppnår det högsta betygsvärdet A. Det finns ingen skillnad mellan könen i andelen som inte uppnår godkänt betyg i matematik. Andelen elever som klarat godkänt betyg i svenska/svenska som andraspråk har som tidigare beskrivits minskat kraftigt. Av de tre behörighetsgivande ämnena är det i år flest elever som saknar behörighet för svenska/svenska som andraspråk. Tidigare års statistik visar att det är i ämnet matematik som de största antalet elever utan godkänt betyg återfinns.

Andelen elever som uppnått kunskapskraven för samtliga ämnen har minskat något jämfört med föregående läsår. Även här återfinns samma mönster mellan könen det vill säga att pojkarna har förbättrat resultatet något samtidigt som flickorna försämrat sitt resultat. En jämförelse med rikets resultat 2020 visar att det skiljer betydligt mindre mellan könen i Gävle. På riksnivå uppnår 77,3 procent av flickorna och 70 procent av pojkarna kunskapskraven i samtliga ämnen. Motsvarande statistik för Gävles kommunala skolor är 69 procent för flickorna och 65,5 procent av pojkarna.

Det förbättrade statistikunderlaget synliggör att det finns stora betygsskillnader mellan olika skolor. Underlaget visar även att det kan finnas stora skillnader inom samma skola. Forskning visar att samverkan kan bidra till att utveckla lärares bedömarpraktik. Detta förutsätter dock att samverkan fungerar som en kontinuerlig verksamhet, och inte bara omfattar bedömning av nationella prov utan också tolkning av styrdokument, bedömning av elevprestationer och betygssättning. Vidare är det viktigt att samverkan genomförs under strukturerade former med ett tydligt ledarskap, och att samverkan sker både med lärare på den egna skolan och med lärare från andra skolor.

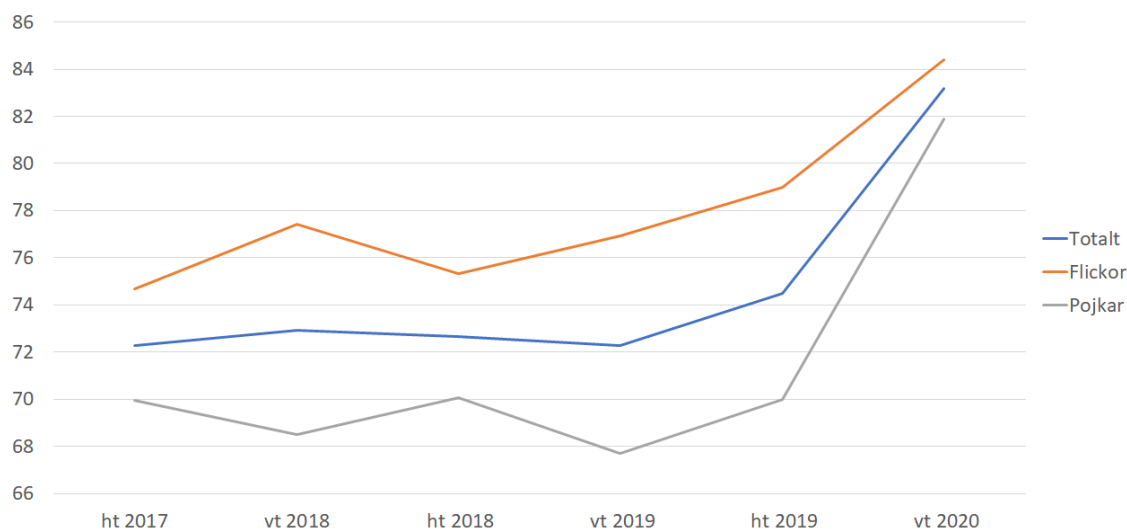
Betygsresultat årskurs 9

Inga nationella prov har genomförts under 2020 på grund av covid-19. Inget resultat kommer därför att finnas för ämnesproven i engelska, matematik, svenska, naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen.

Det statistikunderlag som tidigare år funnits tillgängligt på Skolverkets hemsida utifrån olika bakgrundsfaktorer redovisas i år enbart på nationell nivå. Det innebär att möjligheten till jämförelser begränsas kraftigt. Analysen kommer därför att begränsas till Gävle kommuns resultatutveckling jämfört med föregående läsår samt resultatjämförelser mellan könen. I den mån det finns möjlighet att jämföra med riket kommer jämförelse att göras mot samtliga kommunala skolor vårterminen 2020

Slutbetygsresultatet för årskurs 9 vårterminen 2020 visar på förbättrat resultat för samtliga tre betygsmått jämfört med 2019. Det är framförallt andelen med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram som förbättringen är störst. Andelen behöriga har ökat från 78,7 till 83,2 procent. I resultatet finns även de elever som uppnått behörigheten på Sommarskolan. Gävle kommun har närmat sig resultatet för samtliga kommunala skolor i riket, men uppnår inte riktigt det resultatet. På riksnivå är andelen 84 procent. För årets avgångselever i Gävle är förbättringen kraftig jämfört med höstterminsbetyget 2019. Det är framförallt hos pojkarna som den stora förbättringen skett. Nedanstående diagram visar betygsutvecklingen för årskullen.

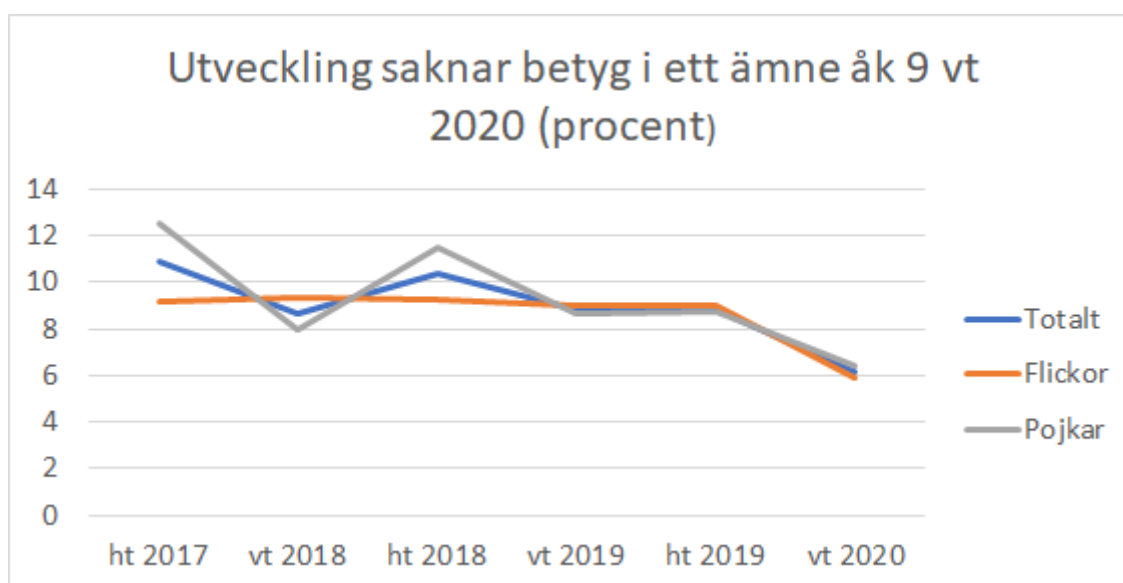
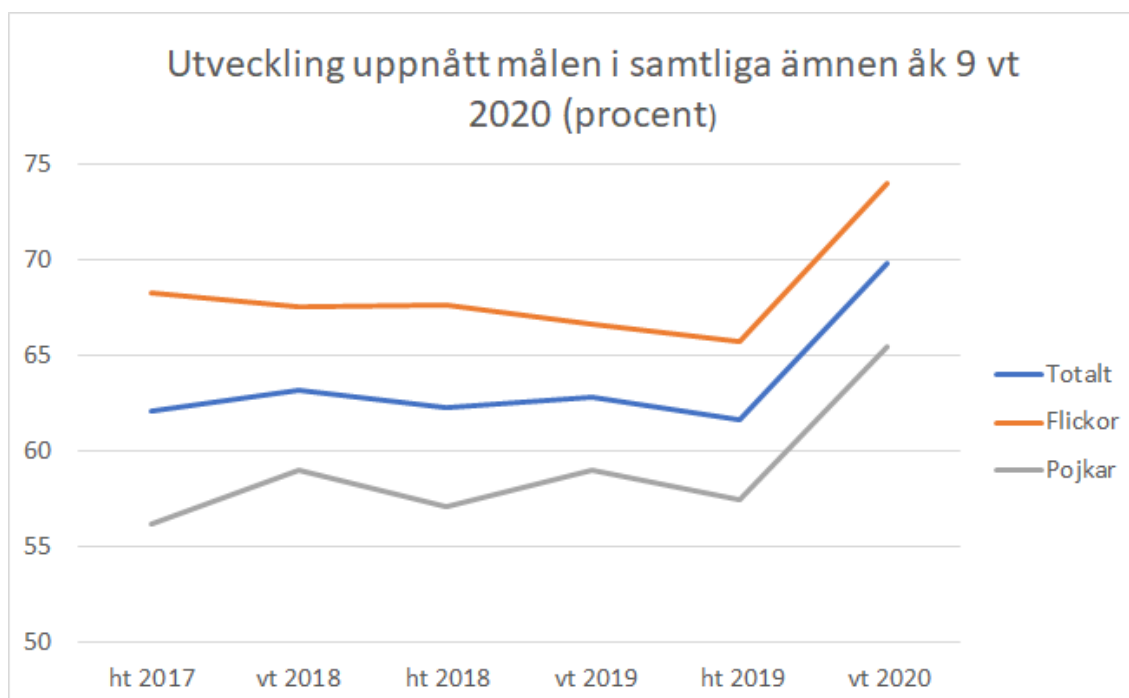
Utveckling av gymnasiebehörigheten åk 9 vt 2020 (procent)

Vid höstterminen 2019 var skillnaden mellan könen 9 procentenheter. I slutbetyget hade skillnaden minskat till 2,4 procentenheter. Det är framförallt i matematik som andelen elever med godkända betyg ökat. För rikets kommunala skolor är skillnaden mellan könen något större, 2,8 procentenheter till flickornas fördel.

Även andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen ökat. En ökning från 66,6 till 69,8 procent. Andelen elever som saknar godkänt betyg i ett ämne har samtidigt minskat med 2 procentenheter jämfört med föregående år. Här finns ingen skillnad i resultat mellan könen. Resultatet för samtliga kommunala skolor i riket ligger på 73,9 procent.

Skillnaden i resultat mellan könen är betydligt större i Gävle jämfört med de kommunala skolorna i riket. På riksnivå skiljer det 5,1 procentenheter mellan könen till flickornas fördel, motsvarande skillnad i Gävle är 8,5 procentenheter.

Trots ett förbättrat resultat av andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen ligger Gävles resultat under rikets värde. En bidragande orsak är att andelen elever med anpassad studiegång fortfarande är högre i Gävle. Andelen elever med anpassad studiegång ligger på 7 procent för läsåret 2019/20. Har en elev anpassad studiegång innebär det i princip att eleven inte kan uppnå kunskapskraven i samtliga ämnen.

Det finns stora skillnader mellan de olika högstadieskolorna om hur ofta beslut om anpassad studiegång sker. Årets resultat visar (när elever i SAX¹- och ASG²-grupper är borträknade) att fyra skolor står för en hög del elever med anpassad studiegång. På Bergby, Lillhagsskolan, Vallbacksskolan och Stora Sätmaskolan är andelen 9 procent eller högre. På Sofiedalskolan och Stigslunds skola är det bara någon enstaka elev som har anpassad studiegång.

¹ SAX – särskild undervisningsgrupp för elever med hög frånvaro och komplex skolproblematik

² ASG – särskilda undervisningsgrupper för elever inom autismspektrat

Sommarskola

Sommarskolan hade stor betydelse för det förbättrade betygsresultatet. Årets Sommarskola genomfördes på Vallbacksskolan av legitimerade lärare och av elever från gymnasieskolans årskurs 2. Även andra resurspersoner till exempel studie- och yrkesvägledare, elevcoacher och elevassistenter deltog i verksamheten. 130 elever i årskurs 8 och 9 deltog. Efter avslutad Sommarskola hade ytterligare 22 eleverna klarat gymnasiebehörighet. 14 elever klarade kunskapskravet i simning. Närvaron för de deltagande eleverna låg på 80 procent.

Utvärderingen av Sommarskolan visade på några viktiga framgångsfaktorer:

- Att personal är kompetent och bottnar i styrdokumentet, fokus på förmågor och kunskapskrav.
- Att kommunikation till eleven inför Sommarskola genomförs av undervisande lärare. Det är viktigt att eleven förstår vad som förväntas av hen på Sommarskolan.
- Att den ordinarie skolan ger eleven möjlighet att komma väl förberedd till Sommarskolan.
- Att studie- och yrkesvägledare finns på plats
- Att matriser och överlämningsdokument är ifyllda.

Karriärtjänster, förstelärare pott 2

I december 2019 beslutade regeringen om ett nytt samlat statsbidrag för karriärsteg för lärare. Satsningen ska stärka kompetensförsörjningen inom skolan genom att öka läraryrkets attraktivitet genom bättre villkor samt utvecklings- och karriärmöjligheter. Det nya statsbidraget är uppdelat i två pottar. Bidragspott 1 riktar sig till huvudmän med skolor som bedöms inte ha särskilt svåra förutsättningar och bidragspott 2 riktar sig till huvudmän med skolor med särskilt svåra förutsättningar. En förstelärare i bidragspott 1 ska få en löneökning med minst 5 000 kronor per månad. I bidragspott 2 ska läraren få en löneökning med minst 10 000 kronor. 23 av tjänsterna inom pott 2 tillsattes under oktober månad, de sex kvarvarande tillsattes inte eftersom det var för få sökande. Tydliga uppdrag har formulerats och kommunicerats, regelbundna uppföljningar görs av biträdande rektorer och rektorer. Skolledarna i de tre rektorsområdena med förstelärare i pott 2 samverkar kring uppdrag och uppföljningar.

Andra yrkeskompetenser för att avlasta lärare

Grundskoleutbildningen har flera olika yrkeskategorier anställda, det är tex elevassistenter, lärarassistenter, elevcoacher, socialpedagoger. Det har ännu inte lett till att lärarna generellt har fått mer tid för undervisning, däremot har de blivit avlastade på andra sätt. Skolverket presenterade i slutet av februari ett material att arbeta med både på huvudmannanivå och skolenhetsnivå. Arbetet med att ta fram uppdragsbeskrivningar för olika yrkeskategorier är påbörjat och det finns förslag för elevassistent, lärarassistent, socialpedagog och skolkurator. Ytterligare nya befattningar har tillkommit, till exempel mentor. Arbetet fortsätter och beräknas vara klart våren 2021.

Dialog sker med lärarorganisationerna om uppdraget att lärare ska undervisa mer som ett led i att säkerställa elevernas rätt till undervisning av legitimerade lärare. Med utgångspunkt från de olika kartläggningar av arbetsuppgifter som är gjorda ska en bedömning göras av vilka arbetsuppgifter som andra personalkategorier kan utföra.

Gymnasieutbildningen

Arbete med kraftigt förbättrade resultat

I slutet på vårterminen skulle gymnasieskola ha summerat kulturstudien, detta sköts upp till höstterminens start på grund av covid-19. Rektorer, biträdande rektorer och förstelärare fick möjlighet att tillsammans gå igenom rektorsområdenas alla rapporter och komma överens om vilka utvecklingsområden som är aktuella för respektive rektorsområde. Utvecklingsområdena för respektive rektorsområde är redovisade och ska implementeras hos personalen samt arbetas med under kommande läsår. Exempel på utvecklingsområden är; utveckla lärmiljöer, infärgning av gymnasiegemensamma ämnen i yrkesämnen, skapa ett intresse i yrket, fortsätta arbeta med extra anpassningar och stöd, titta på vilka bedömningar som görs utifrån styrdokument samt

fortsätta titta på olika roller och uppdrag i organisationen.

I samverkan med Högskolan i Dalarna skrevs en övergripande rapport för att summera vilka mönster och utvecklingsområden som finns för gymnasieutbildningarna på övergripande nivå. Utvecklingsområden som konstaterats inom gymnasieutbildningen:

- Identitet, motivation och status
- Förutsättningar för utveckling
- Roller, samverkan och ansvar
- Att utveckla kompetens i samverkan med andra
- Samverkan mellan yrkesämnen och gymnasiegemensamma ämnen, kunskapssyn och skolans uppdrag.

Kulturstudiens arbete har fortsatt i respektive rektorsområde utifrån de fastställda utvecklingsområdena.

Inom gymnasieutbildningarna och särskolan genomfördes resultatdialoger i mixade grupper för att dela med sig av goda exempel och ge möjligt att lära av varandra. De biträdande rektorerna har haft diskussioner och analyser med personalen i arbetslag och ämneslag innan resultatdialog. Resultatet har dokumenterats i Stratsys av biträdande rektorerna och rapporterna har varit tillgänglig i Stratsys inför resultatdialogen. Förstelärarna inte deltagit i resultatdialogerna detta år utan fokuserat på sitt läraruppdrag med eleverna i klassrummet. På resultatdialogerna deltog verksamhetschef, rektor och biträdande rektor för aktuellt program. Grupperingen har varit följande:

- IMA-gymnasiesärskolan individuella program
- IMV, IMY, IMS - gymnasiesärskolan nationella program
- Natur-Teknik
- Estetiska-Humanistiska
- Samhäll-Ekonomi
- Bygg/Anläggning-Restaurang-Fordon/Transport-Barn/Fritid
- El/Energi-Hotell/Turism-Handel-Vård/Omsorg
- Industri-VVS-Hantverk
- Grundsärskolan

Under hösten har arbetet för kraftigt förbättrade resultat fortsatt. Ett uppföljningssystem har tagits fram. Alla elever som går i årskurs 3 på nationella program, de elever som går på IM-program som beräknas avsluta sina studier innevarande läsår samt eleverna som tar examen på gymnasiesärskolan följs upp på individnivå. I det gemensamma dokumentet noteras vilka insatser som är insatta under terminen samt vad som behöver utveckla vidare. Insatserna utvärderas löpande. Uppföljningssystemet fylls i samband med klasskonferenserna som genomförs en gång under höstterminen och en gång under vårterminen. En av gymnasieskolorna har utvecklat ett system som ger en ännu mer detaljrik information om alla elevernas måluppfyllelse. I detta system går att se skillnader mellan de olika programmets kurser. Detta system används kontinuerligt på skolan för att följa upp alla elever på individnivå.

Utifrån vårens resultat samt resultatdialogerna under höstterminen har vi tagit fasta på att fortsätta arbeta med det som är framgångsrikt. Här är några exempel:

- Elevfokuserat arbetssätt
- Stort engagemang hos lärarna
- Tydliggjort mentorsuppdrag
- God elev-lärare relation
- God lärmiljö och skickliga pedagoger
- Gott samarbete med branschen
- Förändrad APL-struktur
- Väl fungerande APL-platser med utbildade handledare
- Stödinsatser till eleverna under läsåret
- Skapat en trygg skolmiljö för eleverna
- EHT arbete med tydliga rutiner

- Stor flexibilitet i verksamheten för oväntade förändringar
- Kollegialt lärande i arbetslagen

Gemensamma åtgärder för att nå kraftigt förbättrade resultat:

- Alla elever har en individuell studieplan som de tillsammans med mentor gått igenom inför kommande läsår. Studieplanen ska följas upp kontinuerligt.
- Alla elever som har ett F i tidigare kurser har en plan med stödinsatser och inbokad prövning.
- Elever som riskerar att inte nå målen i pågående kurser erbjuds stöd som dokumenteras i elevens åtgärdsplan och planeras in i schemat.
- Extra stödinsatser inom respektive rektorsområde har satts in och anpassat utifrån elevernas behov.
- En systematisk uppföljning av alla elever genomförs tillsammans med elevhälsoteam och skolledning minst en gång per termin.

Examen och behörighet per program

Alla avgångselever Nationella program. Källa: Betygsfil till SCB

Tabell – Andel elever med gymnasieexamen och grundläggande behörighet till högskola per program och skola 2019-2020

Program	Skola	Andel examen, %		Förändring %-enheter	Andel behöriga högskola	Antal elever 2020			Antal behöriga högskola
		År 2019	År 2020			Examensbevis	Studiebevis	Totalt	
Bygg- och anläggning	Po	92,9	95,1	2,2	8,2	58	3	61	5
Barn- och fritid	Po	95,3	82,9	-12,5	51,4	29	6	35	18
El- och energi	Po	92,3	100,0	7,7	11,1	27	0	27	3
Ekonomi	Bo	72,7	81,1	8,4	81,1	86	20	106	86
Estetiska	Bo	60,0	46,2	-13,8	46,2	6	7	13	6
Estetiska	Va	92,1	84,3	-7,7	84,3	43	8	51	43
Fordons- och transport	Bo	54,5	55,6	1,0	3,7	15	12	27	1
Handels- och administration	Bo	70,8	64,3	-6,5	10,7	18	10	28	3
Hotell- och turism	Po	42,9	84,2	41,4	47,4	16	3	19	9
Industriprogrammet	Po		100,0		22,2	9	0	9	2
Humanistiska	Va	80,0	69,2	-10,8	69,2	9	4	13	9
Hantverk	Po	89,5	81,8	-7,7	9,1	9	2	11	1
Naturvetenskap	Va	86,9	87,5	0,6	87,5	98	14	112	98
Restaurang- och livsmedel	Po	100,0	90,5	-9,5	33,3	19	2	21	7
Samhällsvetenskap	Bo	81,3	88,0	6,7	88,0	66	9	75	66
Samhällsvetenskap	Va	91,7	86,3	-5,5	86,3	113	18	131	113
Teknik	Po	84,3	91,8	7,6	91,8	112	10	122	112
VVS- och fastighet	Po	86,4	92,9	6,5	7,1	13	1	14	1
Vård- och omsorg	Po	82,6	86,7	4,1	63,3	26	4	30	19
Total		84,2	85,3	1,1	66,5	772	133	905	602

Gymnasieutbildningarna har förbättrat sina resultat jämfört med förra läsåret från 84,2 till 85,3 procent. Resultat som mäts är andelen elever som har nått en gymnasieexamen. Den samlade personalen har haft fokus på uppdraget och det har skapats en medvetenhet i organisationen om att vi alla arbetar mot kraftigt förbättrade resultat. Uppföljning har varit på individnivå och gruppnivå vid klasskonferenserna, som genomförts inför utvecklingssamtalen. Rektorer har arbetat med att ta fram tydliga rutiner kring elevhälsoarbetet på respektive område och där behöver vi fortsätta att arbeta med extra anpassningar och särskilt stöd.

Analysen av våra resultat visar att eleverna på yrkesprogram i högre utsträckning får F-betyg i de gymnasiegemensamma kurserna än vad de får i karaktärskurser. De biträdande rektorerna har tillsammans med rektor och lärarpersonal identifierat vilka kurser som berörs på respektive program. De biträdande rektorerna har i sin analys konstaterat att 50-poängskurserna har blivit lidande under pandemin.

På många program är det matematikkurserna som ställer till svårigheter för eleverna. Det är också svårt hos elever som kommer in via ett IM-program att nå examen efter tre år utan gymnasie matematik. En extra satsning görs under detta läsår kring Matematik1 och Matematik2b som många av eleverna läser. Några av förstelärarna kommer att driva ett utvecklingsarbete tillsammans med matematiklärare i dessa kurser. Det handlar mycket om elevernas inställning till ämnet, det är viktigt att höja elevernas motivation till studierna och också att lärarna arbetar med en gemensam bedömning.

Inom IM-organisationen arbetar vi för att förtydliga och möjliggöra för eleverna att komma

vidare. IM-planen är utgångspunkten, studierna planeras med varje elev individuellt. Detta innebär också att elevernas resultat kommer att mätas utifrån den elevgrupp som förväntas sluta på IM respektive läsår och inte hela elevgruppen på IM. Det blir tydligt för verksamheten vilka grupper som arbetar för att gå vidare från IM och genom detta så kan motivationen öka både hos eleverna och lärarna. De resultat som kommer att jämföras är:

- Hur många elever som blev behöriga för gymnasiet
- Hur många elever som blev IMV behöriga
- Hur många elever som tog examen på yrkespaketen
- Hur många elever som blev behörig till Komvux

Analysen av årets resultat utifrån vilka elevgrupper som har varit aktuella för att avsluta sina studier på IM-gymnasiet föregående läsår, visar på bättre resultat än tidigare år. Vi har bland annat avslutat första omgången med yrkespaket på alla tre programmen med goda resultat.

Utvecklingen av Grundläggande behörighet och Examen efter tre och fyra år, nationella program och introduktionsprogram. Jämförelse mellan 2019 och 2020 samt med riket.

Analyseras ytterligare under nyckeltalet "Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år" nedan. Utvecklingen i Gävle positiv jämfört med föregående år och riket. När det gäller introduktionsprogram är antalet elever i Gävle relativt litet och varierar mellan åren vilket kan förklara den stora förändringen av resultatet. Rikets stora antal elever ser relativt små förändringar mellan åren.

Grundläggande behörighet och Examen efter 3 och 4 år, Nationella program och introduktionsprogram 2019 och

Gymnasieelever, kommunala skolor Andel (%)	Gävle						Riket											
	Kvinnor			Män			Totalt			Kvinnor			Män			Totalt		
	2019	2020	Diff	2019	2020	Diff	2019	2020	Diff	2019	2020	Diff	2019	2020	Diff	2019	2020	Diff
Grundläggande behörighet inom 3 år	62,6	61,9	-0,7	41,3	40,9	-0,3	51,6	51,0	-0,6	60,9	60,8	-0,1	45,6	44,2	-1,4	52,7	51,8	-0,8
Grundläggande behörighet inom 4 år	64,3	65,4	1,1	48,9	44,8	-4,1	56,5	54,8	-1,7	64,7	64,8	0,1	48,5	48,8	0,3	56,1	56,2	0,1
Examen inom 3 år	67,6	69,9	2,3	58,0	59,1	1,1	62,6	64,2	1,6	68,4	68,2	-0,2	61,5	60,3	-1,2	64,7	63,9	-0,7
Examen eller studiebevis inom 3 år	73,6	75,6	2,0	65,3	66,7	1,4	69,3	71,0	1,7	72,5	72,5	0,0	67,6	66,1	-1,5	69,9	69,1	-0,8
Examen eller studiebevis inom 4 år	79,9	76,7	-3,2	73,6	71,7	-1,9	76,7	74,1	-2,6	78,7	78,6	-0,1	74,4	74,1	-0,3	76,5	76,2	-0,2
Examen eller studiebevis inom 3 år, IP							4,6	3,4	-1,1	6,8	7,4	0,6	5,4	5,5	0,1	6,0	6,2	0,3
Examen eller studiebevis inom 4 år, IP	18,2	7,9	10,3	21,1	15,8	-5,2	20,0	12,8	-7,2	19,8	18,4	-1,3	19,7	17,0	-2,6	19,7	17,6	-2,1

Elever som vid utbildningens början saknar svenskt personnummer (till exempel nyanlända elever som ännu inte blivit folkbokförda) ingår ej. Endast elever med studiebevis om 2 500 poäng redovisas.

Distansundervisning och höstterminsstart

I slutet av vårterminen utvärderade gymnasieskolan distansundervisningen. Skolledarna genomförde utvärderingen i sina respektive ledningsteam i form av en swot - analys. Sammanfattningen av swot³ - analyserna visar att styrkorna är tidigare erfarenhet av att individualisera undervisningen utifrån elevernas behov. Alla schemalagda lektioner genomfördes. Personalen har visat prov på god kreativitet i lärandet och examinationsformerna har hittat nya former. Gymnasieskolan tar med lärdomarna från distansundervisningen till undervisningen i klassrummet.

Det gavs möjlighet för rektor där det var påkallat att söka dispens med undantag från distansundervisning. Detta gällde främst elever som gick i årskurs 3 och elever som skulle söka till gymnasiet från IM (individuella program). Undantagen handlade om att ge eleverna möjlighet att få visa förmågor och kunskaper i kursdelar som inte var möjliga att klarar via distansundervisning. Verksamhetschef beviljade ett 50-tal undantag.

Gymnasieskolan erbjuder också sommarskola till elever i årskurs 1 och 2 i framförallt matematik, svenska och engelska. Skolledarna har under höstterminens start gått igenom vilka elever som eventuellt kan behöva mer hjälp och stöd under kommande läsår beroende på hur väl man klarat distansundervisningen.

Skolinspektionen genomförde under våren en granskning av förutsättningarna för distansundervisningen på Polhemsskolan och Borgarskolan. Resultaten från Polhemsskolans

³ SWOT-analys, en analys utifrån styrkor, svagheter, möjligheter och hot

granskning redovisades i delår 1, för Borgarskolan har inget enskilt resultat presenterats av Skolinspektionen. Under inledningen av höstterminen genomförs en granskning av Vasaskolan och IM-programmen. Återkopplingen från Skolinspektionen visar ett fungerande stöd från huvudmannen under distansarbetet och under återgången till närundervisning; att eleverna har varit starkt motiverade och nu glada att återvända till skolan; att rutinerna för återgången varit tydliga och riktlinjerna kommunicerats på olika språk, vilket inneburit en bra start för elever och personal. En del elever på Vasaskolan har upplevt att de inte fått tillräckligt med hjälp, medan andra har tyckt att de fått mer gjort. Elevhälsan har varit ett stöd för eleverna både under pandemin och vid återstarten, erfarenheterna från eleverna behöver tas till vara som underlag för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Vid starten av höstterminen 2020 återgick elever och personal till skolorna med en planering för att minska smittspridningen. Frånvaron hos elever ökade efter skolstarten. Det beror förmodligen på att eleverna följde Folkhälsomyndighetens rekommendationer att stanna hemma vid minsta symptom.

Under senare delen av hösten ökade åter smittspridningen i samhället och under en period stängdes Borgarskolan och övergick till distansundervisning. Därefter kom återigen rekommendation från Folkhälsomyndigheten att gymnasieskolorna skulle återgå till distansundervisning, vilket också beslutades. Undantag för närundervisning har beslutats bland annat utifrån elevers behov och för att genomföra vissa moment på skolorna.

Verksamhetschef och rektorerna har regelbundet stämt av läget och både närundervisningen och återgången till distansundervisning har fungerat bra. Verksamheten har lärt sig från vårens distansundervisning att vara flexibel och beredd att ställa om till annan undervisningsform när det blir aktuellt.

Nyanländas lärande

Under våren 2020 har arbetet med nyanländas lärande påbörjats utifrån projektet "Nyanländas lärande", en riktad satsning från Skolverket. Efter en kartläggning och ansökan under hösten 2019 har en arbetsgrupp tagit fram en planering tillsammans med Skolverket och Nationellt centrum för nyanländas lärande. I den riktade satsningen deltar även vuxenutbildningen. Utifrån projektplan har medel beviljats och tre personer projektanställts på deltid; processmedarbetare för att utbilda i kartläggningsmaterialet Bygga svenska, processledare för SKUA (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) som genomför utbildning på skolor i samarbete med Nationellt centrum för nyanländas lärande samt en processledare nyanländas lärande med uppdrag främst kring övergångar och överlämningar samt se över framtidsmöjligheter för ungdomar som varit kort tid i Sverige. Processledarna är på plats sedan hösten 2020. Uppdraget sker i nära samarbete med studie- och yrkesvägledare för att stötta nyanlända elever med olika valmöjligheter.

Tidsramen för projektet har förskjutits på grund av covid-19. En lokal grupp har anpassat planeringen tillsammans med Skolverket, Nationellt Centrum för nyanländas lärande och Högskolan Dalarna. Tillsammans med Högskolan Dalarna startade en utbildning för en mindre grupp skolledare i september. Målet med utbildningen är att ta fram kommunövergripande riktlinjer vad beträffar svenska som andraspråk. Under hösten har utbildningar startat i kartläggningsmaterialet – Bygga svenska, där ingår även ett uppdrag att se över hur studieplaner kan sparas digitalt. Utbildningarna erbjuds både i fysisk form och digitalt. Utbildningar för lärledare och biträdande rektorer inom SKUA startade under senare delen av hösten. Pandemin har inneburit utmaningar då det ingår observationer i utbildningen. Det har gått att genomföra vissa observationer, några har bytts ut mot andra aktiviteter som fokusgrupper på den egna skolan. Utbildning i förstärkt studie- och yrkesvägledning har också genomförts via Högskolan Dalarna. Resultat av satsningarna kan förhoppningsvis ses redan i valen till gymnasieskola utifrån förstärkt studie- och yrkesvägledning och utvecklade individuella studieplaner. Inom andra delar är satsningarna av mer långsiktig karaktär, som kompetensförstärkning inom svenska som andra språk och allmäändaktisk utbildning inom SKUA. De bredare utbildningarna inom SKUA startar till hösten 2021. I samband med satsningen på Nyanländas lärande behöver sektorn också göra en förnyad kartläggning av befintlig svenska som andraspråkskompetens.

Förstelärare och systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete

Under året har ett arbete påbörjats med att utveckla uppdraget som förstelärare och att utveckla systematiken i det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet (SKUtA). I arbetet ingår en utbildningsinsats i SKUtA via högskolan i Dalarna. Rektorer och biträdande rektorer har fått en introduktion i den systematiska metoden som SKUtA bygger på, alla skolledare och förstelärare har också fått en bok om metodiken. Tre handledningsgrupper med ca 20 förstelärare i varje, två i grundskolan och en i gymnasieskolan, har påbörjat utbildningen under senare delen av höstterminen. Ytterligare tre grupper startar under vårterminen 2021.

Utbildningen i SKUtA handlar om att ge ett praktiskt verktyg för det systematiska kvalitetsarbetet som förstelärarna leder. Det utgår från en identifierad målavvikelse, ett utvecklingsområde, i det systematiska kvalitetsarbetet och bygger på ett antal strukturerade faser i utvecklingsarbetet. Arbetet ska vilka på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Fördelen med det strukturerade sättet att arbeta med skolutvecklingsinsatser är bland annat att det:

- initierar och stödjer pedagogiska och organisatoriska utvecklingsprocesser
- utvecklar organisationens förmåga att på olika nivåer i den lokala styrkedjan utveckla verksamhetens processkvalitet genom ett kontinuerligt kvalitetsutvecklingsarbete
- skapar en arena för kollegialt lärande
- tjänar som stöd för att analysera och följa upp utvecklingsinsatser.

Överlämningar och övergångar

En styrgrupp bestående av rektorer och biträdande rektorer från förskolan, grundskolan och gymnasiet har gemensamt utvecklat de rutiner som finns avseende överlämningar och övergångar. Nya rutiner är fastslagna, presenterade för alla skolledare och används från maj 2020. Styrgruppen har identifierat tre nycklar till kvalitativa överlämningar. Att *samverkan* fungerar inom och mellan olika skolformer. Att *dokumentationen* håller en god kvalitet och hanteras professionellt. Att *rutinerna* för överlämningar är tydliga för alla.

Utbildningsnämnden har fått information om hur arbetet fortlöper vid sammanträdet i mars.

Övergångar är en process som sker över en längre tid och omfattar alla elever och därmed har en stor variation. Det är något som involverar alla skolenheter och ett utvecklingsarbete med övergångar gagnar därför målet med kraftigt förbättrade skolresultat i alla skolformer.

De mest kritiska övergångarna är från förskola till grundskola, från årskurs 6 till årskurs 7 och från grundskola till gymnasiet. Därför har arbetet med dessa övergångar prioriterats. Rutiner och den dokumentation som krävs avseende övergångarna från förskola till grundskola och från årskurs 9 till gymnasiet är färdigställda och implementerade. Arbetet med övergångarna mellan årskurs 6 och årskurs 7 pågår. Övergången från förskola till grundskola tar sin utgångspunkt i material som Skolverket tagit fram och innefattar att såväl elever som personal ifrån förskolan besöker grundskolan. Övergången från grundskola till gymnasium utgår ifrån en överlämningskonferens som innefattar såväl fysiska möten som det faktiska överlämnandet av dokumentation. Fristående grund- och gymnasieskolor samt berörda skolor ifrån närliggande kommuner ingår i överlämningskonferensen. Skolledarnas ansvar för att rutinerna följs när det gäller avlämnande och mottagande av elever är tydliggjort.

De fastställda rutinerna för övergångar och överlämningar gällande förskola till förskoleklass samt årskurs 9 till gymnasiet användes för första gången inför höstterminen. Utifrån rådande omständigheter gjordes överlämningen 2020 digitalt och överlämningen till IM gjordes i augusti. En uppföljning av hur medarbetare och skolledare upplevt rutinen gjordes under hösten. Bland annat visade uppföljningen att de digitala överlämningarna blev bra, effektiva och professionella, därför är förslaget att de vara digitala även i fortsättningen. Uppföljningen visade också att skolorna till största delen följde de dokument och rutiner som tagits fram. En fortsatt diskussion förs om överlämningarna till IM fortsättningsvis ska ske på våren eller på hösten. Utifrån synpunkter som kom fram vid uppföljningarna har dokumentationen reviderats något.

Analys av indikatorerna

Antal inskriva barn/årsarbetare i förskolan (kommunala verksamheter) har minskat

från 5,4 2018 till 2019, när målvärdet och närmar sig rikets nivå. I riket har antal barn/årsarbetare under samma tid ökat från 5,1 till 5,2 (kommunala verksamheter). Utfall för 2020 fås i april 2021.

Förskolan utmanar och stimulerar barnens matematiska utveckling. Utfallet denna första mätning är 70 procent. En redogörelse för hur indikatorn är framtagen finns under avsnittet om Förskolan ovan. Ett målvärde tas fram för 2021.

Matematiskt tänkande i förskoleklass, andelen elever som antas nå målen i åk 3. Utfallet är 86,3 procent. Indikatorn är ny och detta är det första utfallet. Ett målvärde tas fram för 2021.

Taluppfattning åk 1, andel elever som når mellan eller hög nivå. Utfallet 91,1 procent. Indikatorn är ny och detta är det första utfallet. Ett målvärde tas fram för 2021.

Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik. Inga nationella prov har genomförts under vårterminen 2020 på grund av covid-19. Inget utfall kommer därför att fås. Bedömningen av måluppfyllelsen utgår från andra uppföljningar.

Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik. Resultatet är något bättre än föregående läsår. Det finns ingen skillnad i resultat mellan könen. Det uppsatta målvärdet ligger lägre än värdet för de kommunala skolorna i riket som ligger på 87,8 procent. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik. Resultatet har kraftigt förbättrats jämfört med elevernas höstterminsbetyg. Särskilt andelen pojkarna utan godkända betyg har minskat, från 20,9 till 11,4 procent. På riksnivå ligger resultatet för kommunala skolor på 87,6 procent. Resultatet motsvarar målvärdet som är satt för 2021.

Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor. Resultatet når inte riktigt upp till målet men är ändå 0,1 procentenheter bättre jämfört med 2019.

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har ökat kraftigt (8,5 procentenheter) sedan höstterminsbetyget. Resultatet är bättre än föregående läsår. Trots förbättringen ligger resultatet för Gävle under rikets resultat. Skillnaden mellan könen är större i Gävle. Pojkarna har i Gävle betydligt lägre resultat. Resultatet från Sommarskolan är inkluderat i resultatet. Målvärdet uppnås.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram. Andelen elever som uppnått gymnasiebehörighet har förbättrats kraftigt jämfört med höstterminsbetyget. 65 obehöriga elever uppnådde behörighet i slutbetyget. Ytterligare ett 20-tal elever uppnådde behörighet efter avslutad Sommarskola. Förbättringen är större för pojkar än för flickor. Ett kraftigt förbättrat resultat i matematik har haft en avgörande betydelse för gymnasiebehörigheten. Målvärdet uppnås.

Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år. 71 procent av eleverna uppnår examen eller studiebevis inom tre år, kvinnor 75,6 och män 66,7 procent. Alla tre värden är en förbättring jämfört med tidigare år. Gävles resultat är bättre än rikets, som dessutom tappar jämfört med föregående år. Gävles resultat efter fyra år är som jämförelse 74,1 procent. Framförallt ökar andelen män efter ett års ytterligare studier. Målvärdet uppnås.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal inskrivna barn/årsarbetare i förskolan		5,3	—
Förskolan utmanar och stimulerar barnens matematiska utveckling	70 %		—

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Matematiskt tänkande i förskoleklass, andel elever som antas nå målen i åk 3	86,3 %	—		
Taluppfattning åk 1, andel elever som når mellan eller hög nivå	91,1 %	—		
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor,		◆	71,5 %	
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor	84,1 %	■	85,8 %	
Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor	87,1 %	●	84 %	
Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor,	95,6 %	◆	96,7 %	
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	69,8 %	●	70 %	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	83,2 %	●	81 %	
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år, kommunala skolor	71 %	●	70,5 %	

1.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens verksamheter

Pedagogisk omsorg

Frågan om vi tryggt kan lämna vårt barn har föräldrar med barn inom den pedagogiska omsorgen har ett mycket högt resultat. Sammanställningen visar ett medelvärde på 9,8 där 10,0 är maximalt resultat.

Förskola

På frågan "jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan" instämmer 84 procent av vårdnadshavarna helt och hållet eller ganska bra på påståendet. Det är en liten förbättring jämfört med föregående år. Fortfarande uppger 11 procent av vårdnadshavarna att de inte vet. Det är något lägre andel jämfört med föregående år,

men det finns fortfarande utrymme för att tydligare informera om förskolans rutiner kring arbetet med att förbygga och utreda kränkande behandling.

Närvaro

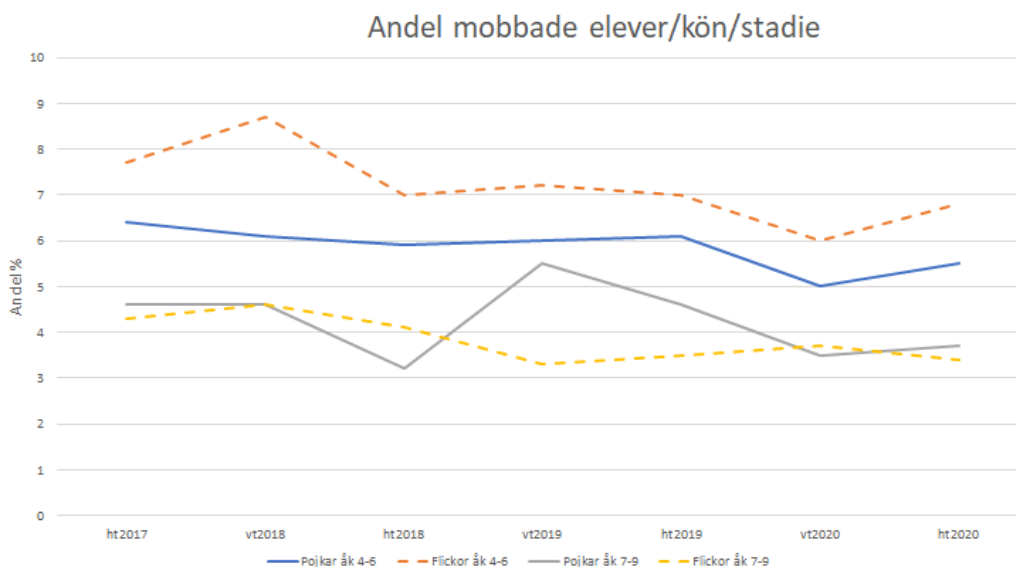
Närvaron under året har varit lägre hos både barn och medarbetare. Lägst var närvaron under en period i april, den minskade också i slutet på hösten utifrån ökad smittspridning i samhället.

Grundskoleutbildningen

Gävlemodellen

Gävlemodellen används av 33 skolor, varav fem fristående. Flera skolor framhåller arbetet med Gävlemodellen som en framgångsfaktor i arbete med trygghet och mot kränkningar. Skolverkets nationella undersökning visar att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet är mobbade. I Gävle är motsvarande siffra 4,9 procent oktober 2020. Värdet för mobbning är det lägsta uppmätta oktobervärdet sedan samtliga skolor ingår i underlaget. Sedan starten hösten 2012 visar mätserier i Gävlemodellen att andelen elever som blivit kränkta på nätet minskat, att andelen elever som sett kränkningar på den egna skolan minskat samt att en lägre andel flickor i årskurs 7-9 blivit utsatta för sexuella trakasserier.

Andelen mobbade i årskurs 7-9 är betydligt lägre jämfört med riket. När det gäller elever i årskurs 4 – 6 ser vi inte samma positiva avvikelse, men även där finns en tendens att andelen mobbade sjunker. I den könsuppdelade statistiken för årskurs 4 - 6 ser vi en tydlig trend. Andelen mobbade flickor i årskurs 4 - 6 ligger högre jämfört med pojkar i samma årskurser.

Sverige har länge haft en relativt låg förekomst av mobbning jämfört med andra länder, men det finns nu flera färskrapporter som visar på att mobbningen ökar.

Skolverkets rapport "Attityder till skolan" som nyligen publicerades visar en samstämmighet med den statistik som tagits fram genom Gävlemodellens enkäter. Skolverket sammanfattar läget på följande sätt: De yngre eleverna upplever att de blir utsatta för kränkande behandling oftare än de äldre eleverna. Andelen elever som upplever att de någon gång har utsatts för kränkande behandling har ökat sedan 2015. De yngre eleverna känner sig, oftare än de äldre, mobbade av andra elever. Totalt 12 procent av de yngre eleverna känner sig mobbade minst en gång i månaden. Motsvarande andel för de äldre eleverna är 6 procent, vilket är en ökning jämfört med 2015 då andelen var 3 procent. Andelen elever som aldrig känner sig mobbade av andra elever har minskat – för de yngre eleverna från över 70 procent 2015 till 65 procent år 2018, och för de äldre eleverna från nästan 90 procent 2015 till mindre än 80 procent 2018.

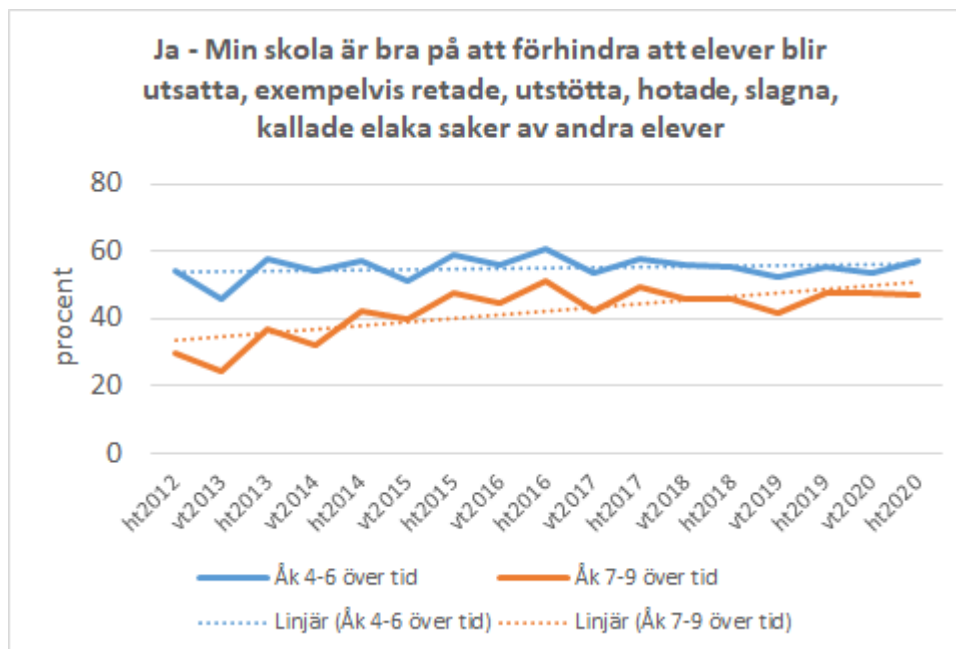
Viktiga grundstenar i Gävlemodellen är att arbetet ska utgå från aktuell forskning och den

lagstiftning som gäller. Arbetet ska även utgå från en aktuell nulägesanalys. Samarbetet med Högskolan i Gävle har fördjupats. Styrgruppen för Gävlemodellen har regelbundna träffar med forskare från Högskolan. På träffarna tas frågor om verksamhetsutveckling och praktisk forskning upp. Olika ansökningar för att få forskningsanslag har lämnats in. Ett uppslag till frågeställning är att undersöka varför utsattheten bland flickor i årskurs 4-6 har ökat. Förhoppningen är att samarbete mellan Utbildning Gävle och Högskolan ska leda till fördjupade kunskaper för att ta fram bättre åtgärder/insatser.

Resultatet från den senaste kartläggningen i Gävlemodellen visar på skillnader mellan flickor och pojkar i upplevd arbetsro. Flickor upplever i lägre grad arbetsro än pojkar. Skillnaden finns redan på mellanstadiet och blir sedan större på högstadiet. För påståendet det är lugnt på de flesta lektioner och jag har fått arbetsro anger 59 procent av pojkarna i årskurs 7-9 att påståendet stämmer exakt eller bra. För flickorna i årskurs 7-9 anger 50 procent att påståendet stämmer exakt eller bra. Skillnaden mellan könen har ökat sedan föregående mätning.

För att elever som blivit utsatta eller sett någon annan bli utsatt, ska bestämma sig för att vända sig till och berätta detta för en vuxen är det viktigt att det finns tillitsfulla relationer som skapas av vuxna. Den senaste kartläggningen visar att det även här finns könsskillnader i hur eleverna svarar. 80 procent av pojkarna på högstadiet instämmer exakt eller ganska bra på påståendet "Jag kan prata med lärare eller annan skolpersonal på skolan och känner att de verkligen förstår mig". För flickorna är det 69 procent som svart positivt på frågan. Även här har skillnaden ökat något jämfört med föregående mätning.

En fråga som funnits med sedan starten 2012 är *Min skola är bra på att förhindra att elever blir utsatta*. Nedanstående diagram visar till en början en tydlig positiv resultatutveckling för Gävles skolor. De senaste kartläggningarna visar att den positiva utvecklingen stannat av. Statistiken visar även att det fortfarande finns en stor förbättringspotential. Skillnaden mellan könen har minskat för elever i åk 4-6. I årskurs 7-9 kvarstår skillnaden. Pojkar i åk 7-9 upplever att skolan är bättre på att förhindra utsatthet än vad flickorna gör.

Den senaste kartläggningen visar att det fortfarande finns stora utmaningar för skolorna att arbeta vidare med.

Analysen utifrån elevernas svar visar **att mobbade elever** upplever i lägre grad än övriga elever följande:

- Att se fram emot att gå till skolan
- Att de kan vara med någon på rasten om de vill
- Att de vuxna är bra på att stoppa, säga ifrån till elever som säger, gör elaka saker mot

andra elever på skolan.

- Att det kommer att gå bra för dem i skolan

Gävlemodellen är ingen garanti för att mobbning inte kan förekomma på skolan. Men skolorna har bättre förutsättningar att förebygga, minska samt hantera mobbning som uppstår. Skolorna får även långsiktigt stöd för att upprätthålla och utveckla arbetet. Skolinspektionens granskningar i Gävle visar att det är skolor där det finns ett tydligt ledarskap med ett målinriktat kvalitetsarbete kring frågor om trygghet och studiero som lyckas bäst. Uthållighet och gemensamt förhållningssätt är viktiga framgångsfaktorer i detta arbete.

Närvaro

Inom grundskolan fortsätter en förstärkt kontroll över närvaron, rapport sker till verksamhetschef måndag och fredag varje vecka. Närvaron var lägst i början på april och minskade åter vid höstterminsstarten, men berodde då främst på att många var förkylda. Under senare delen av hösten ökade smittspridningen i samhället och även frånvaron i grundskolan. Ett par enheter stängde tillfälligtvis utifrån smittspridning och ett par dagar i slutet på höstterminen undervisades högstadiet på distans.

Gymnasieutbildningen

Gävlemodellen

Samtliga kommunala gymnasieskolor och en fristående har gått in i arbetet med Gävlemodellen. Eleverna har svarat på enkäter under vår- och höstterminen 2020. Enkätresultaten har gått igenom på klassrådstitid med eleverna och personalen på APT. Förslag till aktiva åtgärder har tagits fram och trygghetsplaner har upprättats. Huvudmannen har erbjudit stöd i att tolka enkätresultaten samt att upprätthålla trygghetsplan med aktiva åtgärder, bland annat genomfördes en uppföljning av Gävlemodellens insatser och arbetet kommer med all personal i slutet av vårterminen.

Kartläggning i Gävlemodellen som genomfördes under oktober 2020 för eleverna på gymnasieskolan visade att informationen om enkäten samt rutinerna för genomförandet fungerat väl. Andelen elever som svarade på enkäten var 76 procent vilket får betraktas som tillfredsställande. Vissa skillnader finns dock i genomförandet. Högst svarsfrekvens hade Vasaskolan där andelen svarade låg på 82 procent. Lägst svarsfrekvens hade IM-gymnasiet där andelen svarande var 61 procent. Samtliga elever på Gävles kommunala gymnasieskolor deltog i genomförandet av enkätundersökningen. Enkäten är översatt till fyra språk förutom svenska. Uppföljningen visade att 5,4 procent av eleverna använt ett annat språk än svenska när de svarat på enkäten. Höstens kartläggning visar att andelen mobbade elever ligger på 1,8 procent vilket är betydligt lägre än för grundskolans årskurs 7-9 (3,6 procent). Resultatskillnaden mellan de olika gymnasieskolorna är inte så stor. Andelen mobbade elever ligger mellan 0,8 - 2,8 procent. Det finns däremot betydande skillnader i resultat på programnivå. En sådan jämförelse ska dock göras med försiktighet eftersom antalet elever på de olika gymnasieprogrammen varierar kraftigt. Kartläggningen visar även att mobbning bland pojkar är högre än mobbning bland flickor. För pojkar 1,9 procent jämfört med 0,9 procent för flickor. Det finns en överrepresentation av utsatthet för mobbning i gruppen elever som inte identifierar sig som flicka eller pojke. Här ligger värdet för mobbning på 13,8 procent. Kartläggningen visar även att pojkar i större utsträckning än flickor utsätts för fysisk mobbning, medan flickor oftare utsätts för social mobbning, exempelvis social uteslutning. En utmaning för gymnasieskolan är att få eleverna att berätta om sin utsatthet för skolans personal. Kartläggningen visar att endast 16,5 procent av eleverna som blivit utsatta angett att det berättat för skolans personal. Höstens kartläggning visar även att 25 procent av eleverna inte vet eller är osäkra vem de ska prata med på skolan om de själva eller någon annan elev blivit orättvist behandlad av vuxna på skolan. Resultatet är dock något bättre än för vårterminens kartläggning.

En ytterligare utmaning är att få eleverna att känna sig delaktiga i framtagandet av skolans ordningsregler. 45 procent av eleverna är osäkra på vem som bestämt dessa regler. Resultatet är exakt det samma som vid vårens kartläggning. Bara 25 procent av eleverna anger att framtagandet har skett av lärare och elever tillsammans.

Elevhälsoarbetet

Rektorerna har fortsatt att arbeta med elevhälsoarbetet på respektive rektorsområde där fokus har varit att arbeta med extra anpassningar och särskilt stöd. En av rektorerna har valt att göra en ny organisation med två biträdande rektorer som arbetar med EHT (elevhälsoteamet) och elevhälsofrågor gentemot eleverna i syfte att öka måluppfyllelsen på skolan. Under hösten deltar gymnasieskolan i det gemensamma arbetet med utveckling av elevhälsan, särskilt det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, för att främja kraftigt förbättrade resultat. I det ingår bland annat att stärka arbetet med särskilt stöd, åtgärdsprogram och uppföljning av insatser samt implementering av utvecklings-EHT. Arbetet har fortsatt i respektive rektorsområde med fokus på hälsofrämjande och förebyggande insatser.

Närvaro

Under distansarbetsperioden ökade närvaron i gymnasieskolan vilket delvis kan bero på möjligheten att ge undervisning på flera sätt. Under hösten då gymnasieskolan återgick till närundervisning ökade frånvaron eftersom eleverna följde råden om att vara hemma vid minsta symptom. Under senare delen av hösten ökade smittspridningen i samhället. Under en period stängdes Borgarskolan och all undervisning skedde på distans. I slutet på höstterminen förordade åter Folkhälsomyndigheten distansstudier för gymnasiet, vilket också beslutades. I samband med övergången till distansstudier ökade åter närvaron.

Elevhälsan

Elevhälsan har en central organisation med medarbetare som arbetar både centralt och vid enskilda skolenheter. Arbetet sker i nära samverkan med den lokala elevhälsan på förskole- och skolenheterna, som består av pedagoger, specialpedagoger, speciallärare, tal- och språkpedagoger och ibland också socialpedagoger och andra liknande professioner. Även studie- och yrkesvägledare har en viktig roll i främst det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet.

Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för att bemöta/förhindra uppkomst av psykisk- och fysisk ohälsa är ett prioriterat och långsiktigt arbete som ständigt pågår och utvecklas. Utgångspunkten är kraftigt förbättrade resultat för eleverna. Styrgruppen gällande elevhälsoarbetet har arbetat under läsåret och tagit fram till ett förslag som gäller hela Utbildning Gävle. Förslaget innebär en modell hur rektorerna på sina rektorsområden inom alla skolformer ska arbeta med de hälsofrämjande och förebyggande åtgärderna inom sitt elevhälsoteam - utvecklings-EHT. I modellen framgår också vilka uppdrag respektive profession har inom elevhälsan. Modellen kommer nu processas samt implementeras för respektive skolform. Rektorerna tillsammans med verksamhetschef ser över kompetensutvecklingsbehovet inom denna insats. Ytterligare ett arbete som startade upp under vårterminen 2020 var att enhetscheferna för kuratorer och skolsköterskor träffar skolornas ledningsgrupper för att öka samverkan och samsyn kring elevhälsoarbetet.

Ett aktivt arbete med planering, genomförande och utvärdering av förebyggande insatser för att främja hälsa- och utveckling är det som identifierats som den starkaste framgångsfaktorn i olika studier. För att ytterligare öka delaktigheten i dessa frågor har kuratorerna som målsättning att varje terminsstart samtala med skolledningen om hur deras kompetens bäst kan användas för att förbättra det förebyggande arbetet. Ett annat arbete som fungerar väl på vissa skolor men behöver utvecklas på andra är att skolkuratorer och skolsköterskor deltar i analysen av trygghetsenkäten och elevernas måluppfyllelse. Ett utvecklingsområde är också att elevhälsans personal deltar i planering, genomförande och utvärdering av hälsofrämjande insatser.

Mötet med den enskilde eleven kan resultera i ett arbete som är på samma gång förebyggande, åtgärdande och hälsofrämjande. Alla lärare är viktiga resurser i detta arbete. Kuratorernas och skolsköterskornas arbete utgår ifrån att vara närvarande i skolan och en naturlig samtalspart för eleverna. Arbetet utgår ifrån att den samlade elevhälsan bidrar med sin specifika kompetens utifrån behov.

Skolkuratorer och skolsköterskor deltar regelbundet på samtliga skolors elevhälsoteam (EHT) och kuratorerna deltar med visst intervall på förskolornas EHT. Psykologer deltar på vissa EHT inom grund- och gymnasieskola. På vissa EHT på skolorna ligger fokus på förebyggande och främjande arbete, på andra är det blandat med fokus på åtgärdande. Skolläkarna erbjuder

läkarmottagning på samtliga skolor utifrån behov och har en konsultfunktion inom verksamheten. På tre av de mest socioekonomiskt utsatta rektorsområdena har under året deltagande från psykolog skett på ett strukturerat sätt för att se om detta kan bidra till ökad hälsa och måluppfyllelse.

Det åtgärdande arbetet handlar om att hantera problem eller svåra situationer och kan uppstå på alla nivåer; i organisationen, i en grupp eller kring en individ. Utformning av extra anpassningar och särskilt stöd, utredningar, kartläggningar, konsultationer, handledning, samtal och samverkansmöten är exempel på det åtgärdande arbete som bedrivs. Det åtgärdande arbetet kan göras av elevhälsopersonal och pedagogisk personal samt med hjälp av insatser från externa verksamheter. Någon typ av samverkan är därför vanligt förekommande i det åtgärdande arbetet. Merparten av centrala elevhälsans arbete är åtgärdande. Ett konkret exempel på en gemensam insats är att centralt placerade specialpedagoger, tillsammans med den lokala elevhälsan (specialpedagog, speciallärare) genomför riktade insatser till elever i årskurs 9 i grundskolan och årskurs 3 på gymnasiet som enbart har ett fåtal ämnen kvar innan de når fullständiga betyg.

Under hösten intensifieras det gemensamma utvecklingsarbetet inom elevhälsan och särskilt det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, för att främja kraftigt förbättrade resultat. Chefsträffarna inom Utbildning Gävle har under läsåret inriktats på elevhälsan, träffarna har utvidgats med representanter för både den lokala och centrala elevhälsan. Målsättningen är att tillsammans stödja arbetet med kraftigt förbättrade resultat. I det ingår bland annat att stärka arbetet med särskilt stöd, åtgärdsprogram och uppföljning av insatser. Under året har Utvecklings-EHT implementerats i verksamheterna, fokus är det hälsofrämjande och förebyggande arbetet - samtliga kompetenser från både lokal och central elevhälsa deltar i Utvecklings-EHT. Utvecklingsarbetet startade med en gemensam eftermiddag i blandade grupper för samtliga skolledare, central elevhälsa och lokal elevhälsa. Underlag i form av filmer och läsning av forskning diskuterades och en swot, som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet, genomfördes. Under höstens chefsträffar har sedan arbetet fortsatt, bland annat med föreläsning av Pia Skott och underlag från SPSM (specialpedagogiska skolmyndigheten). Arbetet fortsätter även under våren 2021.

Roller och ansvar, förutsättningar för ledarskap

Det har bland annat under de kulturstudier som genomfördes inom grundskoleutbildningen hösten 2018 framkommit att det finns befattningar och roller som är otydliga och likartade, men med flera olika namn och beskrivningar. En översyn av befattningar och roller har genomförts i syfte att ta fram uppdragsbeskrivningar som utgår från de behov som finns i organisationen och ska leda till tydligare och mer likvärdiga organisationer; vara ett stöd för skolledare att definiera sitt behov i en befattning samt skapa profilering; beskrivningar som inte är styrande för befattningarna - innehållet beslutar respektive skolledare. Rollerna som beskrivits är elevassistent; lärarassistent; socialpedagog; kurator. Arbetet är pågående och fler roller har tillkommit, till exempel mentor. Arbetet beräknas färdigställas under våren 2021.

Dialog sker med lärarorganisationerna om uppdraget att lärare ska undervisa mer. Med utgångspunkt från de olika kartläggningar av arbetsuppgifter som är gjorda ska en bedömning göras av vilka arbetsuppgifter som andra personalkategorier kan utföra. Syftet är att avlasta lärarna så att de kan undervisa mer.

Ett kommungemensamt uppdrag "Frigöra tid för chefer" har pågått under hösten 2019 och våren 2020. För att få ett underlag till uppdraget intervjuades ca 30 chefer, bland annat från Utbildning Gävle. Arbetet har utmynnat i fem utvecklingsområden; förenklad vikariehantering; förtydligat ansvar och "måsten"; bättre stöd från befintliga systemlösningar; säkerställa nödvändigt HR-stöd; förenklad introduktion/praktiska lösningar vid nyanställningar. En hel del insatser har redan genomförts utifrån utvecklingsområdena, till exempel förbättring av mall för medarbetarsamtalen, ny riktlinje för chefskap och medarbetarskap, en anställningsguide, översyn av beställningsprocesser inom IT, förbättrade underlag för analys och visualisering av data. På grund av covid-19 har delar av arbetet med utvecklingsområdena skjutits fram.

Analys av indikatorerna

Trygghetsindex föräldrar förskola: Indexvärdet ligger marginellt högre jämfört med

föregående år. Avrundat till en decimal blir dock årets värde detsamma som förra året. Den fråga i index med sämst resultat lyder "*Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov (som t.ex. behov av tröst, närhet och bekräftelse) tillgodoses på förskolan*". Resultatet har ändå förbättrats något jämfört med förra årets enkät. Vårdnadshavare till flickor är mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar.

Trygghetsindex förskoleklass: Inget utfall 2020, ny enkät genomförs av Skolinspektionen 2022. Bedömningen är gjord utifrån andra uppföljningar.

Skolklimatindex grundskola: Indexvärdet är något högre för elever i åk 4-6 jämfört med elever i åk 7-9. Andelen svarande är lägre än tidigare mätningar på grund av frånvaro i samband med covid-19. Detta kan ha påverkat utfallet av resultatet. Inget tidigare resultat finns att jämföra med, målvärdet uppnås.

Skolklimatindex grundsärskola: Andelen svarande är lägre än tidigare mätningar på grund av frånvaro i samband med covid-19. Detta kan ha påverkat utfallet av resultatet. Inget tidigare resultat finns att jämföra med, målvärdet uppnås.

Skolklimatindex för gymnasieskola: Inget tidigare resultat finns att jämföra med, målvärdet uppnås nästan.

Skolklimatindex för gymnasiesärskola: Målvärdet uppnås ej. Resultatet behöver dock tolkas med försiktighet eftersom svarsfrekvensen är låg (strax under 40 procent). Den är betydligt lägre än för eleverna som går på gymnasieskolans nationella program.

Närvaro Grundskolan: Närvaron har minskat under vårterminen till följd av rekommendationer att stanna hemma vid misstanke om egen eller närståendes smitta och var som lägst under april. Målet uppnås inte.

Närvaro Grundsärskolan: Utfallet är lägre än vid tidigare periods preliminära mätning och påverkas av pandemin. Indikatorn är ny och detta är det första utfallet. Målvärde tas fram för 2021 och framåt.

Närvaro Gymnasieskola: Närvaron har ökat i samband med distansundervisning under våren och senare delen av höstterminen, vilket delvis kan bero på möjligheten att ge undervisning på flera sätt. Målet uppnås.

Närvaro Gymnasiesärskolan: Utfallet är lägre än vid tidigare periods preliminära mätning och påverkas av pandemin. Indikatorn är ny och detta är det första utfallet. Målvärde tas fram för 2021 och framåt.

Elevhälsa (index) årskurs 9: Analysen gäller resultatet ifrån Skolinspektionens enkät för 2019. Den jämförs med resultatet 2017. Nästa enkät genomförs 2022. Mer än hälften av eleverna beskriver att det stämmer helt och håller eller stämmer ganska bra att *eleverna kan prata med skolsköterskan eller kuratorn/skolpsykolog om de vill, utan det måste ha hänt något allvarligt samt att det är ok att lämna lektionen för detta*. De sammantagna resultaten från Gävle kommun 2019 är nästan identiska med resultaten från 2017. Gävle kommuns resultat följer samma mönster som i riket i övrigt men är konsekvent något högre än riket, vilket beror på ett högre resultat hos pojkar. Den största potentialen för förbättring finns att eleverna tydligare ska uppfatta att *elevhälsogruppen efterfrågar hur deras situation är*.

Elevhälsa (index) årskurs 2 gymnasieskola: Analysen gäller resultatet ifrån Skolinspektionens enkät för 2019. Den jämförs med resultatet 2017. Nästa enkät genomförs 2022. Även på gymnasieskolan är Gävle kommuns resultat 2019 och 2017 nästan identiska. Gävle kommuns sammantagna resultat är lika med riket och det är ett jämt resultat mellan könen. Det finns dock en stor skillnad mellan de olika frågeställningarna där Gävle kommun har ett lägre resultat än riket på frågan om *Elevhälsogruppen frågar eleverna om skol- och livssituationen*. I gengäld har Gävle kommun ett högre resultat än riket på frågeställningarna om *eleverna kan prata med skolsköterskan eller kuratorn/skolpsykolog om de vill, utan det måste ha hänt något allvarligt samt att det är ok att lämna lektionen för detta*. Det behöver dock klarläggas varför ett större antal elever har svarat 'vet ej' på frågan om *det ok att lämna lektionen om man känner ett behov av att träffa skolsköterskan eller kurator*.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Trygghetsindex föräldrar förskola	8,6		8,7	
Trygghetsindex föräldrar förskoleklass			7,9	
Skolklimatindex grundskola	73,4		70	
Skolklimatindex grundsärskola	84,2		86	
Skolklimatindex gymnasieskola	64,7		61	
Skolklimatindex gymnasiesärskola	56		61	
Närvaro grundskolan	89,2 %		92 %	
Närvaro grundsärskolan	85,6 %			
Närvaro gymnasieskola	89 %		88 %	
Närvaro gymnasiesärskola	85,9 %			
Elevhälsa (index) årskurs 9			7,1	
Elevhälsa (index) årskurs 2 gymnasieskolan			7,4	

1.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämndens verksamheter

Studie- och yrkesvägledning ska ses som en integreras i undervisningen och hela skolans ansvar. Arbetet fortgår utifrån den huvudmannaplan som utbildningsnämnden beslutat om. Ett konkret exempel på den utveckling som sker inom Utbildning Gävle är att en företrädare från Skolverket nyligen lyfte fram arbetssättet med studie- och yrkesvägledning vid Bergby centralskola som ett positivt exempel vid ett webinarium riktat till studie- och yrkesvägledare. Bergby har använt tid från elevens val för att införa lektioner i Framtidsval i årskurs 7-9. En studie- och yrkesvägledare och en lärare genomför lektionerna, som är uppdelade i tre områden; Utsikt - utbildning, arbetsmarknad, prao och samarbete med arbetslivet; Insikt - självledarskap, normer, värdering och medvetna val; Verktyg - studieteknik, inlärningsstrategier, handlingsplaner i livet och hur man gör när man stöter på hinder. Syftet är att öka elevernas motivation och stärka valkompetensen, responsen från eleverna har varit positiv.

SSA – rikskonferensen som skulle hållits i Gävle mellan 11-13 maj ställdes in på grund av covid-19. Temat för konferensen skulle varit framtidens arbetsliv och kompetenskrav utifrån en nationell synvinkel.

Praoverksamheten för årskurs 8 har fått ställas in under våren på grund av covid-19 och planerades i stället genomföras under hösten. Tre grundskolor genomförde prao under början av hösten, därefter ställdes praon in på grund av ökad smittspridning och flyttades fram till vårterminen 2021. Skolverket öppnade för att i stället för prao anordna arbetslivsorienterande aktiviteter, vilket gjordes för dåvarande åk 9. I arbetslivsorienterande aktiviteter ingår bland annat att elevernas ska få goda kunskaper i vilka yrken som finns och vad som krävs för dessa;

att eleverna ska få möjlighet att bli medvetna om sina egna intressen, drömmar och förmågor samt relatera dessa till ett framtida yrkesliv; visa på sambandet mellan skolans ämnen och arbetslivet för att skapa meningsfullhet och motivation. Studie- och yrkesvägledarna planerade aktiviteterna tillsammans med skolledare och lärare.

Verksamheten Trossen, samverkan mellan Gävle kommun, Svenskt Näringsliv och Företagarna Gävle/Gävleborg - ett företag och en klass kopplas ihop i årskurs 7 och följs åt till årskurs 9. Utifrån rådande omständigheter har utbytet mellan klass och Trossenarbetsplats genomförts digitalt och inte fysiskt.

Elever som deltagit i arbetsplatsförlagt lärande följer de beslut som fattas på respektive arbetsplats. I några fall har arbetsgivaren skickat tillbaka eleverna till skolan under rådande omständigheter och rektor har fått ansvaret att ordna andra arbetsuppgifter. Särskilt utsatt har det varit på exempelvis vård- och omsorgsprogrammet där elever inte kunnat tas emot på vissa arbetsplatser, eller på restaurang- och livsmedelsprogrammet där företag har drabbats av permitteringar. Skolan har god kommunikation med handledare på arbetsplatser om hur undervisningstiden fullgörs. Eftersom en stor del av läsårets arbetsplatsförlagda lärande i avgångsklasserna redan hade genomförts innan perioden med distansarbete inleddes, har den garanterade undervisningstiden inte påverkats i så stor utsträckning. Under hösten var läget för arbetsplatsförlagt lärande något bättre, men skolorna har också fått hitta andra lösningar för att tillgodose arbetsplatsförlagt lärande för alla elever.

Analys av indikatorerna

Tillit till elevens förmåga, grundskola

Analys av resultatet från enkäten som genomfördes hösten 2019, ny enkät genomförs 2022. Indikatorn (indexvärdet) består av tre frågor från Skolinspektionens enkät för elever i årskurs 9. Resultatet för Gävle kommun ligger på samma nivå som riket. I Gävle ligger resultatet för flickor och pojkar på samma nivå. Den fråga som ingår i index där resultatet är lägst är "*Mina lärare får mig att tro på mig själv i mitt skolarbete*". Här instämmer 67 procent av eleverna helt och hållet eller ganska bra på frågan. Den fråga i index där resultatet är högst är "*Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker*". Här instämmer 91 procent av eleverna helt och hållet eller ganska bra på frågan. Jämfört med enkätresultatet från 2017 har indexvärdet minskat med 0,4.

Tillit till elevens förmåga, gymnasieskola

Analys av resultatet från enkäten som genomfördes hösten 2019, ny enkät genomförs 2022. Indikatorn (indexvärdet) består av tre frågor från Skolinspektionens enkät för elever i årskurs 2 på gymnasieskolan. Resultatet för Gävle kommun ligger på samma nivå som riket. I Gävle ligger resultatet för flickor och pojkar på samma nivå. På riksnivå är resultatet högre för pojkar jämfört med flickor. Den fråga som ingår i index där resultatet är lägst är "*Mina lärare får mig att tro på mig själv i mitt skolarbete*". Här instämmer 68 procent av eleverna helt och hållet eller ganska bra på frågan. Den fråga i index där resultatet är högst är "*Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker*". Här instämmer 94 procent av eleverna helt och hållet eller ganska bra på frågan. Jämfört med enkätresultatet från 2017 har indexvärdet ökat med 0,1.

För indikatorerna ***Byte föregående år från IM till nationellt program..*** och ***Andelen elever som slutfört med examen inom 5 år...*** presenterar Skolverket inget utfall på kommunnivå för 2020. Bedömningarna bygger på den egna uppföljningen inom IM.

Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning. Andelen har ökat kraftigt och närmat sig rikets nivå, målvärdet uppnås. Resultatet gäller gymnasieungdomar som avslutade sin utbildning 2018 (senaste resultatet).

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Tillit till elevens förmåga, grundskola		7,8	

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Tillit till elevens förmåga, gymnasieskola			7,7	
Byte föregående år från IM till nationellt program, andel av nybörjare i huvudmannens skolor			17 %	
Andel elever på IM som slutfört med examen inom 5 år IM, kommunala skolor			17,2 %	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)	78,4 %		73,5 %	

1.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Nämndens verksamheter

Resultatanalys

Utbildning Gävle använder sedan tidigare Power BI för att visualisera och analysera betygs- och provresultat, resultat från Gävlemodellens enkätundersökningar, elevernas närvaro samt skolornas olika förutsättningar. Det gäller såväl grundskola som gymnasium. Ett arbete har påbörjats i syfte att möjliggöra mer omfattande studier av elevernas progression, det vill säga resultatutveckling över tid och för att i ett tidigt skede kunna uppfatta och åtgärda behov hos enskilda elever samt där det förekommer systematiska brister i undervisningen. För att kunna åstadkomma detta krävs att bedömningar och resultatprognoser för de årskurser där inga betyg ges, förskoleklass till årskurs 5, kan registreras i verksamhetssystemet för att sedan exporteras till Power BI. Samtidigt utvecklas olika rapporter och underlag för sammanställning och analys. Syftet är att ge skolledare och verksamhetschefer förbättrade digitala underlag för att följa och analysera resultat för att kunna sätta in adekvata åtgärder för att kraftigt förbättra resultaten.

Utbildning Gävle, Livsmiljö Gävle samt vuxenutbildningen använder sedan tidigare Procapita/Tieto Education för elevregistrering och uppföljning. I syfte att utveckla och utöka möjligheterna till kvalificerad analys av verksamheterna har sektorerna tillsammans dels anskaffat ett antal API (applikationsprogrammeringsgränssnitt) för integration av data till Power BI, dels slutfört installation av Tieto Analytics (TA), som är en integrerad analysmodul. Gävle kommun är piloter i det senare fallet och under året kommer nya rapportdelar anpassade för de olika skolformerna att utvärderas och tas i bruk vartefter de blir färdiga. Power BI-rapporter och TA-rapporter utgör komplement till varandra och kan visualisera olika data till olika användare och nivåer i styrkedjan.

Digitalisering samt arbetet med naturvetenskap och teknik

Utbildningsinsatser och workshops har skett i verktyg som Inspira (verktyg för digitala prov), Teams och övriga Officeprodukter. En del av resurserna har gått till att digitalisera föreläsningar för exempelvis NTA (Natur och Teknik för alla) och BIG (Brottsförebyggarna i Gävle) för att

tillgängliggöra dessa via Teams. Säkerhets- och dataskyddsfrågor avhandlas kontinuerligt. Utbildningsfilmer och manualer görs kontinuerligt och publicerats på Pedagogen (en sida på Ankaret för digitala verktyg i undervisningen) och Stream (tjänst för direktuppspelning av video). Satsningen på 1:1 har följt upp genom en undersökning bland lärarna. Uppföljningen visar att enheterna (datorer eller lärplattor) används i mycket stor utsträckning och att man är nöjd med att ha tillgång till tekniken. Användandet av tekniken kan utvecklas ytterligare så att eleverna kan vara mer aktiva i att skapa sitt eget lärande, att främja mer elevaktiva och kollaborativa arbetssätt.

I och med covid-19 har många möten inom Utbildning Gävle ändrat form från fysiska möten till digitala. De gemensamma utvecklingsresurserna har stöttat olika personalgrupper för att komma igång med de digitala alternativen och varit ett stöd i distans- och fjärrundervisningen.

Gävle kommun deltar i ett rikstäckande arbete med att skapa säker digital överföring av dokument mellan myndigheter. Digitala läromedel, som till exempel en digital bilderbokstjänst för förskolan, upphandlas kontinuerligt. Upphandling av schemasystem och frånvaroprogram har slutförts, de system som tidigare använts har fått fortsatt förtroende. Förberedelser för att kunna genomföra digitala nationella prov från 2023 har pågått, Borgarskolan är med i Skolverkets pilotomgång.

Digital utveckling sker bland annat genom införandet av lärplattformar för skolformerna. En integration av lärplattformen Canvas gjordes under våren och gymnasieskolorna använder nu Canvas för alla elever på de nationella programmen. Implementeringen har fungerat bra och en uppföljning planeras för att sedan kunna utveckla plattformen efter skolorna behov. Inom grundskolan har två skolor varit piloter. Utifrån erfarenheterna från gymnasiet och pilotskolorna på grundskolan har grundskolans ledningsgrupp beslutat att inte gå in i Canvas. Flera funktioner saknas, som möjlighet att följa undervisningen från planering, genomförande och bedömning. Både elever och vårdnadshavare behöver också ha tillgång till en lärplattform på grundskolan, vilket inte är möjligt i systemet. I stället ska en ny upphandling av lärplattform påbörjas 2021 för förskola, grundskola och särskola.

Under hösten 2020 fick förskolorna ett närvaro-/frånvarosystem som heter Planera förskola. I Planera förskola får personalen en överblick över barnens schema. Man kan också se barnets planerade tid och faktiska närvaro samt vem som är planerad att hämta och lämna barnet. Systemet underlättar även vårdnadshavarnas kommunikation med förskolorna. Det kommer också att innebära möjligheter till en bättre övergripande planering och resursfördelning på förskolorna.

Ett större projekt inom naturvetenskap och teknik (NT) pågår sedan några år i samarbete med Ljungbergsfonden *"För ökad kvalitet i naturvetenskaps- och teknikundervisningen"*. Projektet innefattar både förskola och grundskola och har som målsättning att öka intresset för naturvetenskap och teknik, kompetensutveckla pedagoger och öka måluppfyllelsen för eleverna.

Gävle deltar också i Teknikerjakten i samarbete med högskolan i Gävle, Älvkarleby kommun och Ljungbergsfonden. Flera förskolor och skolor har beviljats medel för utveckling av NT-undervisningen. Gävle har också sedan lång tid varit en aktiv deltagare i NTA (naturvetenskap och teknik för alla). Under hösten 2020 presenterades IFAU:s studie *"Effekter av NTA på skolprestationer i åk 6"*. Studien visar att elever som undervisas enligt NTA:s koncept i genomsnitt får högre meritpoäng i ämnena biologi, fysik, kemi, teknik och matematik.

Likvärdiga förutsättningar

Utbildningsnämnden beslutade i december 2019 om internbudget för 2020. I internbudgeten är strukturbidraget sänkt för fritidshem till samma nivå som för förskola. Strukturbidraget för grundskolan sänktes något. Syftet var att stärka förutsättningarna för grundbemanning på alla grundskolor. I april beslutade regeringen att göra förändringar i Likvärdighetsbidraget som fördelas med hänsyn till antalet elever och elevernas socioekonomiska bakgrund. Tidigare har bidraget kunnat användas för insatser i förskoleklassen och grundskolan, men i och med den föreslagna ändringen kan huvudmännen redan under bidragsåret 2020 använda bidraget för nya eller utökade insatser inom fritidshemmet som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen.

De förändrade förutsättningarna utifrån internbudget och statsbidrag har följts upp under året för att se om det givit mer likvärdiga förutsättningar och kompenserat förskolor och skolor med större utmaningar. Utifrån uppföljning har nämnden i december 2020 beslutat att återgå till en högre nivå för strukturbidraget i fritidshem inför 2021.

I december 2019 beslutade regeringen om ett nytt samlat statsbidrag för karriärsteg för lärare. Satsningen ska stärka kompetensförsörjningen inom skolan genom att öka läraryrkets attraktivitet genom bättre villkor samt utvecklings- och karriärmöjligheter. Skolverket har för läsåret 2020/2021 beslutat att Gävle kommun får statsbidrag ur bidragspott 2 som är till för att stärka skolor i mer utsatta områden. Rekryteringen av dessa förstelärare har slutförts under höstterminen.

Den ändrade synen på statistikuppgifter kan komma att påverka både hur staten och Utbildningsnämnden kan använda underlag för att fördela resurser. Hittills har både staten och kommunerna använt sig av olika socioekonomiska, ekonomiska och resultatmässiga mått för att fördela resurser utifrån behov. Det är också ett krav i skollagen att kommuner och skolor ska fördela resurser efter behov. SCB:s och Skolverkets beslut kan kraftigt försvåra detta. Under hösten hittades en lösning för att säkerställa resursfördelningen efter behov. Lösningen innebär dock att fördelningen för de enskilda förskolorna och skolorna enbart blir synligt för den egna förskolan/skolan.

Lokalplanering

Utbildningsnämndens uppdrag är att alla barn och elever ska utmanas och klara sin utbildning. Vägledande principer för lokalresursplanering är att organisation och lokaler skall ge förutsättningar för en likvärdig undervisning med hög kvalitet, samt en effektiv användning av tilldelade resurser. Det finns ett strategiskt arbete som säkerställer lokalresurser, som är till största möjliga nytta för verksamheten, till lägsta möjliga kostnad över tid. Det strategiska arbetet grundar sig i lokalutredningar för olika stadsdelar/områden, samt en utredning för gymnasiet och en för särskolan. Dessa lokalutredningar innehåller fakta, analyser och i vissa fall alternativa lösningar om en lösning är förordad. Lokalresursplanen sammanfattar åtgärdsplanerna från de olika lokalutredningarna och beslutas av utbildningsnämnden årligen. Integration/segregation skall beaktas och genom aktiv lokalplanering och justering av upptagningsområden ska arbetet stödja en bättre integration. Pågående eller nyligen avslutade projekt är bland annat nybyggnation av Almgårdens förskola, om- och utbyggnad av Nynässkolan, Solängsskolan och Strömsbro skola. Projekten Hemlingborg och Vasaskolan är startklara.

Under läsåret har Utbildning Gävle och GFAB deltagit i ett arbete kring friytor vid förskolor och grundskolor, som nu utmynnat i riktlinjer för Gävle kommun. Riktlinjerna utgår från översiktsplanens målsättningar, med medger också undantag som då har krav på kvalitetshöjande åtgärder. Riktlinjerna innehåller inget preciserat grundkrav på en minsta friyta och ger därmed bättre förutsättningar till byggande av förskolor och skolor även i de centrala delarna av Gävle.

I syfte att förbättra förutsättningarna för integration, motverka segregation och åstadkomma ökad likvärdighet, samarbetar Utbildning Gävle och GFAB kring framtagandet av nya verktyg för att bättre fånga elevströmmar över tid, inom och mellan upptagningsområden och skolenheter. Arbetet omfattar såväl förskolan som grundskolan och gymnasieskolan och då både kommunala och fristående verksamheter. Fokus är främst på grundskolan där det finns fastställda placeringsområden samtidigt som rörligheten hos eleverna likväl är stor i delar av kommunen. Verktöget skall användas för beräkning, visualisering och prognoser utifrån elevers val i förhållande till skolenheternas kapacitet och kommer även ge möjlighet att väga in skolornas historiska resultat och andra kvalitativa förutsättningar för dessa val. Utvecklingen sker i Microsoft Power BI, Gävle kommuns analysverktyg som även kan hantera geografiska data.

Analys av indikatorerna

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde. Resultatet har förbättrats sedan föregående år (-4,6) men når inte målvärdet. Resultatförbättringen för åk 9 var störst när det gäller gymnasiebehörigheten, men

ökningen var mindre när det gäller andelen som når kunskapskraven i alla ämnen.

Gymnasieelever med examen inom 3 år, avvikelser från modellberäknat värde.

Skolverket presenterar inte resultat för 2020, men bedömningen är att målet uppnås. Resultatet 2019 var 4,3 och uppföljning visar att andelen elever med examen inom 3 år har ökat.

Lika, IT-tempen. Indikatorn har inte specificerats under året, eftersom antalet ingående indikatorer är mycket stort och det är svårt att välja ett representativt index. Indikatorn kommer att bytas ut under 2021.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor	-3,8 %		-1 %	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, avvikelse från modellberäknat värde			3,4 %	
Lika, IT-tempen				

1.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Nämndens verksamheter

Utbildning, stöd och processledning till verksamheterna

- Stöd i arbetet med LHU (lärande för hållbar utveckling) i särskolan, dialoger med rektor och hållbarhetsombud, samt löpande stöd i olika frågor till alla delar av våra verksamheter, introduktion till LHU för nya skolledare Färdigställt genomlysning av Polhemsskolans arbete med LHU.
- Nyhetsbrev till alla pedagoger kring LHU, olika versioner till olika stadier.
- En grundtext om LHU har lagts upp på alla verksamheters hemsidor, med möjlighet att fylla på med egen information, fortsatt arbete med stadiespecifik LHU-information på Ankaret, på efterfrågan av verksamheterna.
- Genomförande av utbildning för elevrådsansvariga för att de ska kunna hålla i egna elevrådsutbildningar, i samarbete med BIG. Underlag för elevrådsutbildningar finns i två varianter, ett underlag för åk 4-6 och ett för åk 7-9.
- Ett nytt utvecklingsverktyg för LHU samt underlag för hur Utbildning Gävle ska arbeta mot MSP 2.0 är framtaget.

Samverkan

- Fortsatt samarbete kring Hållbarhetsspåret med syfte att samla olika aktiviteter som verksamheter inom Gävle kommunkoncern erbjuder barn och elever. Deltar i ett kommundemensamt arbete för att minska matsvinn, arbetet inriktas både på att förbättra uppföljning men även pedagogiskt arbete med matsvinn. En mätning av matsvinn gjordes i verksamheterna under v 48. En jämförelse med en tidigare nationell matsvinnundersökning visar att alla Utbildning Gävles verksamheter har lägre matsvinn, framför allt har förskolan och gymnasieskolan betydligt mindre matsvinn än nationellt.
- En presentationsfilm om Gävles LHU-arbete har tagits fram för att visas på en internationella EU-konferens.
- Deltagande på nationellt chefsnätverk för LHU samt EU-projektet School Chance, för

hållbara elevresor till och från skolan.

- Inom LHU-nätverk Gävleborg (där RucX, Högskolan i Gävle är sammankallande), har Utbildning Gävle deltagit i två regionala inspirationsdagar till hösten på olika teman samt planerat en regional kompetensutvecklingsinsats för skollädares inom grundskole- och gymnasieutbildningen med start våren 2021. En förstudie för en ambulering naturskola i Gävleborgs län pågår.
- En medarbetare inom pedagogisk omsorg blev utsedd till Gävles första miljöhjälte. Genom sitt engagemang har medarbetaren väckt intresse inom Gävles pedagogiska omsorg att arbeta med Lärande för hållbar utveckling samt miljöfrågor i det dagliga arbetet med barnen. Arbetet har bland annat lett till att pedagogisk omsorg certifierats med Grön Flagg. Samtidigt blev elever från Vasaskolan utsedda till unga miljöhjältar, de ser som sin uppgift att driva på klimatmställningen.
- Gävle kommun är i topp 20 av landets kommuner när det gäller andelen barn och unga som deltog i årets skräpplockardagar, totalt deltog över 14200 personer - vilket är rekord.
- Gävle kommun blev utsedd till årets Håll Sverige Rent kommun och till näst bästa miljökommun. Utbildnings Gävles LHU-arbete har en avgörande del i dessa goda resultat. Fyrens förskola har också utsett till en av de tio bästa i Sverige på ekomat.

Grön Flagg/Skola för hållbar utveckling

- Alla Utbildning Gävles förskolor har hissats Grön Flagg, det nåddes i november 2020.

Gymnasieskolans arbete

Gymnasieskolorna arbetar för att nå grön flaggcertifiering, arbetet drivs av hållbarhetsombuden tillsammans med skolledningen. Varje skola planerar och anpassar detta arbete utifrån vilka program som finns på skolan. Många av arbetslagen arbetar med de globala målen i sin undervisning. Hållbarhetsombuden har kontinuerliga träffar och arbetar tillsammans över skolgränserna för att lära av varandra. Under hösten har det skett en genomlysning av Lärande för hållbar utveckling på en av gymnasieskolorna. Genomlysningen är klar och har kommunicerats med skolledningen. Genomlysningarna på de andra skolorna har inte kunnat påbörjas enligt plan utifrån covid-19. Lärande för hållbar utveckling ska vara en naturlig del i det systematiska kvalitetsarbetet, ett arbete som fortsätter under våren.

Gymnasieskolornas arbete har resulterat i att Polhemsskolan och Vasaskolan kom på delad andra plats som Årets hållbara gymnasieskola i Sverige 2020.

Analys av indikatorerna

Indikatorernas målvärden utgår från och har en progression mot målen i det miljöstrategiska programmet.

Andelen verksamheter som hissats Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling fortsätter öka, målvärdet för året har redan nåtts.

Indikatorerna elever med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling inom grundskola och gymnasieskola mäts genom en enkätundersökning till eleverna. Undersökningen i grundskolan genomfördes för första gången under våren, resultatet är en sammanvägning av årskurs 5 och 9 och når inte målvärdet. Resultatet bör dock tolkas med en viss försiktighet eftersom svarsfrekvensen var låg. Gymnasieskolans mätning genomfördes 2019. Nästa mätning för både grund- och gymnasieskola sker under våren 2021.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel verksamheter som hissats Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling	71 %		67 %	
Andel elever i grundskolan med handlingskompetens	52 %		65 %	

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
för en hållbar samhällsutveckling			
Andel elever i gymnasieskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling		65 %	

2 Uppföljning av politiska uppdrag

2.1 Utbildningsnämnden har i uppdrag att alla elever ska utmanas och klara sin utbildning. Nämnden ges i uppdrag att vidareutveckla resursfördelningssystemet och överväga att förändra den socioekonomiska viktningen så att det ger barn och elever mer likvärdiga förutsättningar att lyckas och så att den mer kompenserar förskolor och skolor med större utmaningar.

Uppföljning uppdrag

Utbildningsnämnden beslutade i december 2019 om internbudget för 2020. I internbudgeten är strukturbidraget sänkt för fritidshem till samma nivå som för förskola. Strukturbidraget för grundskolan sänktes något. Syftet var att stärka förutsättningarna för grundbemanning på alla grundskolor.

I april beslutade regeringen att göra förändringar i Likvärdighetsbidraget som fördelas med hänsyn till antalet elever och elevernas socioekonomiska bakgrund. Tidigare har bidraget kunnat användas för insatser i förskoleklassen och grundskolan, men i och med den föreslagna ändringen kommer huvudmännen redan under bidragsåret 2020 även kunna använda bidraget för nya eller utökade insatser inom fritidshemmet som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen.

De förändrade förutsättningarna utifrån internbudget och statsbidrag har följts upp under året för att se om det givit mer likvärdiga förutsättningar och kompenserat förskolor och skolor med större utmaningar. Utifrån uppföljning har nämnden i december 2020 beslutat att återgå till en högre nivå för strukturbidraget i fritidshem inför 2021.

I december 2019 beslutade regeringen om ett nytt samlat statsbidrag för karriärsteg för lärare. Satsningen ska stärka kompetensförsörjningen inom skolan genom att öka läraryrkets attraktivitet genom bättre villkor samt utvecklings- och karriärmöjligheter. Det nya statsbidraget är uppdelat i två pottar. Bidragspott 1 riktar sig till huvudmän med skolor som bedöms inte ha särskilt svåra förutsättningar och bidragspott 2 riktar sig till huvudmän med skolor med särskilt svåra förutsättningar. Gävle kommun har inte tidigare erhållit statsbidrag för bidragspott 2. Skolverket har för läsåret 2020/2021 beslutat att Gävle kommun får statsbidrag ur bidragspott 2, ca 5 mnkr, vilket motsvarar 29 förstelärartjänster. Dessa tjänster ska fördelas på följande grundskolor:

- Andersbergsskolan
- Nynässkolan
- Lilla Sätterskolan
- Stora Sätterskolan
- Staffansskolan

23 av tjänsterna inom pott 2 tillsattes under oktober månad, de sex kvarvarande tillsattes inte

eftersom det var för få sökande. Tydliga uppdrag har formulerats och kommunicerats, regelbundna uppföljningar görs av biträdande rektorer och rektorer. Skolledarna i de tre rektorsområdena med förstelärare i pott 2 samverkar kring uppdrag och uppföljningar. Medlen fördelas ett år i taget, vilket innebär att tjänsterna har tillsatts för läsåret 2020/2021.

Den ändrade synen på statistikuppgifter kan komma att påverka både hur staten och Utbildningsnämnden kan använda underlag för att fördela resurser. Hittills har både staten och kommunerna använt sig av olika socioekonomiska, ekonomiska och resultatmässiga mått för att fördela resurser utifrån behov. Det är också ett krav i skollagen att kommuner och skolor ska fördela resurser efter behov. SCB:s och Skolverkets beslut att inte tillhandahålla statistik kan kraftigt försvåra detta. Under hösten hittades en lösning för att säkerställa resursfördelningen efter behov. Lösningen innebär dock att fördelningen för de enskilda förskolorna och skolorna enbart blir synligt för den egna förskolan/skolan.

2.2 Utbildningsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att alla tillgängliga statsbidrag kan sökas för att stärka kvaliteten.

Uppföljning uppdrag

Alla tillgängliga statsbidrag söks. Uppdraget är därmed genomfört.

2.3 Utbildningsnämnden ges i uppdrag att anställa fler vuxenresurser för att avlasta förskollärare och lärare i uppgifter som inte kräver lärarlegitimation. Lärarna ska få mer tid för undervisning. Andelen förskollärare i förskola ska öka i takt med barnens ålder. För de minsta barnen bör flertalet anställda vara utbildade barnskötare.

Uppföljning uppdrag

Inom förskolan har en partssammansatt arbetsgrupp tagit fram en kompetensförsörjningsplan utifrån uppdraget att andelen förskollärare i förskola ska öka i takt med barnens ålder. För de minsta barnen bör flertalet anställda vara utbildade barnskötare. Planen har utarbetats under första kvartalet 2020. Uppdraget har under senhösten modifierats något och planeringen utgår från att behålla andelen förskollärare, men att fortsatt arbeta med andra kompetenser i förskolan.

Kompetensförsörjningsplanen för 2020-2023 bygger på följande:

- Inventera kompetens, lokalisera hög andel respektive låg andel förskollärare inom förskoleområden och förskoleenheter. Därefter arbeta med att jämna ut kompetensen för att säkerställa att alla barn får den utbildning som de har rätt till i alla förskolor. För varje förskoleområde finns från hösten en bemanningsplan framtagen av HR-konsult och ekonom. Där framgår tydligt hur fördelningen ser ut mellan förskollärare och barnskötare. Detta underlag kommer rektor och biträdande rektorer använda sig av i samband med sin organisering av verksamheten i området.
- Utbildning Gävle har tillsammans med Högskolan i Gävle tagit fram en fördjupningsutbildning som riktar sig till våra barnskötare. Syftet är att ge barnskötare fördjupad kunskap i vissa fokusområden kopplat till barns utveckling och lärande i förskoleåldern.
- Definiera utbildningsbakgrund för barnskötare, med utgångspunkt i genomgången gymnasieutbildning inom barn- och fritidsprogrammet.
- Tydliggöra uppdragen inom förskolan ytterligare, vilken befattning ansvarar för vad. Detta underlättar även vid rekrytering av rätt kompetens till förskolan. Arbetet har under hösten fortsatt i förskoleområdena vad gäller yrkesroller och fördelning av arbetsuppgifter. De fackliga organisationerna har funnits med i arbetet och

diskussionerna.

- Nyttja resurser effektivare, en arbetsgrupp har haft ett uppdrag att förenkla schemaläggning samt implementera stödsystem för närvaro - "Planera förskola". Schemaläggningen ger goda planeringsförutsättningar för medarbetare, parallellt med en bra grund för att nyttja kompetenserna utifrån barnens behov. Riktlinjer har tagits fram för hur planeringstiden ska fördelas i förskola och fritidshemmet.
- Ledarutveckling med inriktning på avtalskunskap och förändringsledning, för att stötta cheferna i förändringsarbetet. Rektorer och biträdande rektorer kommer att bära planen och verka för en god balans gällande kompetens i förskolans verksamhet utifrån de förutsättningar som finns idag och utifrån de utmaningar som kommer i framtiden.
- En kommunikationsplan har tagits fram för att öka insikten om beslut som fattats och förståelse för de utmaningar vi står framför utifrån kompetensförsörjningen inom förskolan.

Grundskoleutbildningen har flera olika yrkeskategorier anställda, det är till exempel elevassistenter, lärarassistenter, elevcoacher, socialpedagoger. Det har ännu inte lett till att lärarna generellt har fått mer tid för undervisning, däremot har de blivit avlastade på andra sätt. Skolverket presenterade i slutet av februari ett material att arbeta med både på huvudmannanivå och skolenhetsnivå. Arbetet med att ta fram uppdragsbeskrivningar för olika yrkeskategorier är påbörjat och det finns förslag för elevassistent, lärarassistent, socialpedagog och skolkurator. Ytterligare nya befattningar har tillkommit, till exempel mentor. Arbetet fortsätter och beräknas vara klart våren 2021.

Dialog sker med lärarorganisationerna om uppdraget att lärare ska undervisa mer som ett led i att säkerställa elevernas rätt till undervisning av legitimerade lärare. Med utgångspunkt från de olika kartläggningar av arbetsuppgifter som är gjorda ska en bedömning göras av vilka arbetsuppgifter som andra personalkategorier kan utföra.

2.4 ska använda fler metoder för att minska barngrupperna per vuxenresurs (förskolestöd, barnskötare, förskollärare) i förskolan.

Uppföljning uppdrag

I förskolan skapas olika konstellationer av grupper, med målet att alltid dela in och skapa mindre sammanhang för barnen. Denna medvetna indelning baseras på barnens olika åldrar, barns intressen och arbetet med förskolans läroplansmål. Där det finns ett förskolestöd frigörs tid för förskollärare att ägna sig åt sitt undervisningsuppdrag istället för att plocka i och ur diskmaskiner, hänga kläder i torkskåp och andra praktiska sysslor.

Förskolans pedagoger har bra rutiner att planera gruppernas sammansättning och storlek utifrån givna ramar, barns behov och förutsättningar med lokaler. Barnen delas upp i mindre grupper större delen av dagen. Exempelvis väljer medarbetarna att arbeta i ett stort arbetslag med gemensamma lokaler; barn och pedagoger grupperar sig i olika mindre grupper. Fördelarna är bland annat att alla barn är trygga med flera vuxna, vilket minskar sårbarheten vid pedagogers frånvaro. Antalet pedagoger för en barngrupp styrs utifrån barngruppens behov och utifrån innehåll i undervisningen. Schema och planering anpassas för att maximera antalet vuxna den tiden som de flesta barn är närvarande. Syftet är att ge de bästa förutsättningarna till den enskilda barngruppen och deras lärande. Under hösten 2020 fick förskolorna ett närvaro-/frånvarosystem som heter Planera förskola. I Planera förskola får personalen en överblick över barnens schema. Man kan också se barnets planerade tid och faktiska närvaro. Systemet kommer att innebära möjligheter till en bättre övergripande planering och resursfördelning på förskolorna.

I barngrupper med barn i behov av särskilt stöd, organiseras undervisningen i ännu mindre grupper under del av dagen. I dessa grupper finns ofta förstärkning i gruppen i form av fysisk resurs under den tid på dagen då det är flest barn. Syftet är att organisera lärandesituationer för en mindre grupp med barn.

Exempel på hur förskolorna arbetar är bland annat:

- Delar avdelningens barn i mindre grupper och har olika aktiviteter där pedagogerna ute kan vara med lite fler barn för lek och lärande, några färre barn kan vara inne för att arbeta med undervisning och lärande. Förskolans olika utemiljöer kan också användas för att dela upp barnen.
- Anpassar ute- och innemiljön så att det finns lockande aktiviteter på flera ställen vilket gör att barnen naturligt delar sig i olika grupper.
- Tvärgrupper/temaarbeten utifrån ålder över avdelningarna, en pedagog kan ta färre barn medan övriga barn finns kvar med andra pedagoger. Samarbete över avdelningar i olika gruppaktiviteter
- Vid rutinsituationer som på- och avklädning, handtvätt, blöjbyten m.m. delas barnen i små grupper för att inte alla ska vara på samma plats samtidigt och för att det ska bli lugnare stunder för barnen.
- Några äldre barn sitter själva vid måltider vilket frigör pedagoger för de yngre barnen.
- Drop-in-frukost där alla hjälps åt med barnen som äter, det frigör pedagoger att i lugn och ro ta emot barn som kommer inne på den hemvisten.

2.5 Utbildningsnämnden ges i uppdrag att verka för att höja statusen på våra yrkesförberedande program genom ett ökat samarbete med näringslivet.

Uppföljning uppdrag

Under hösten har fysiska informationsträffar inte genomförts på grund av pandemin. I stället har andra insatser gjorts inför gymnasievalet:

- Livesändning med information genomfördes i november, annonsering både i tidningar och sociala media, samtliga åk 9-elever fick också ett vykort med information om sändningen.
- Digitala öppet hus på gymnasieskolornas hemsidor, chattar med studievägledare och lärare
- I samband med valet i början på vårterminen 2021 planeras också livesända öppet hus och reportage i en landsomfattande gymnasiebilaga.

Söktrycket till yrkesprogrammen ökade inför läsåret 2020/2021 och var då 37 procent.

Yrkesprogrammen har programråd, APL (arbetsplatsförlagt lärande)-kontakter, möten med grossister kontinuerligt under året. Nedan kommer några exempel på samarbeten med näringslivet:

- Bygg- och anläggningsprogrammet är "Branschrekommenderad skola" (BYN). En av lärarna är med i det nationella programrådet. En branschdag genomfördes tillsammans med 14 företag.
- VVS- och fastighetsprogrammet är "Förstklassig skola"(VVSYN) och utsedd till Sveriges bästa Kylskola.
- Industritekniska programmet samarbetar med Teknikcollege. Vi har valt att marknadsföra programmet gemensamt med Teknikcollege samt med Gävle och Sandvikens industriprogram.
- El och energiprogrammet samarbetar med Teknikcollege inom Automationsinriktningen. De samarbetar med företaget RCO om att få möjlighet att certifiera elever i larm- och passagesystem samt projektet "girlpower" för att få fler tjejer att välja programmet. El- och energiprogrammet samarbetar med Microsoft om utrustning och har möten med olika företag i regionen om kvalitativa APL-platser.

2.6 Utbildningsnämnden ska vid såväl ombyggnation som nybyggnation av skolor beakta inkludering och möten mellan elever från olika stads- och kommundelar och socioekonomiska områden för att minska segregationen, öka likvärdigheten och stärka kamrateffekter och måluppfyllelse.

Uppföljning uppdrag

Utbildningsnämndens uppdrag är att alla barn och elever ska utmanas och klara sin utbildning. I utbildningsnämndens lokalresursplan beskrivs det strategiska arbetet och den långsiktiga planeringen för om- och nybyggnation av nämndens lokaler. Vägledande principer för lokalresursplanering är att organisation och lokaler skall ge förutsättningar för en likvärdig undervisning med hög kvalitet, samt en effektiv användning av tilldelade resurser.

Det finns ett strategiskt arbete som säkerställer lokalresurser, som är till största möjliga nytta för verksamheten, till lägsta möjliga kostnad över tid. Det strategiska arbetet grundar sig i lokalutredningar för olika stadsdelar/områden, samt en utredning för gymnasiet och en för sarskolan. Lokalresursplanen sammanfattar åtgärdsplanerna från de olika lokalutredningarna och beslutas av Utbildningsnämnden årligen. Integration/segregation skall beaktas och genom aktiv lokalplanering och justering av placeringsområden ska arbetet stödja en bättre integration.

I syfte att förbättra förutsättningarna för integration, motverka segregation och åstadkomma ökad likvärdighet, samarbetar Utbildning Gävle och GFAB kring framtagandet av nya verktyg för att bättre fånga elevströmmar över tid, inom och mellan upptagningsområden och skolenheter. Fokus är främst på grundskolan där det finns fastställda placeringsområden samtidigt som rörligheten hos eleverna likväl är stor i delar av kommunen. Verktyget skall användas för beräkning, visualisering och prognoser utifrån elevers val i förhållande till skolenheternas kapacitet och kommer även ge möjlighet att väga in skolornas historiska resultat och andra kvalitativa förutsättningar för dessa val.

2.7 ges i uppdrag att förstärka elevhälsan och tillsammans med socialnämnden och Region Gävleborg säkerställa samordnade insatser för att förebygga barn och ungas psykiska ohälsa. Särskilt fokus riktas på elever med hög frånvaro

Uppföljning uppdrag

Elevhälsan har en omfattande samverkan och är drivande i det brottsförebyggande arbetet inom BIG (Brottsförebyggarna i Gävle). Elevhälsan deltar aktivt i ett antal samverkansforum inom Gävle kommun såsom våldspreventivt arbete, förebyggande av våld i nära relationer och tryggare Gävle. Elevhälsan är del av operativa välfärdsgrupper som arbetar under Länsledningen, vilket utgör basen för samverkan kring sociala frågor i Gävleborg. Arbetet innebär samordning av arbetet med att förebygga den psykiska ohälsan. Elevhälsan deltar även i den så kallade MYSAM-samverkan där fokus är individer från 16 år, arbetet utgår ifrån resultaten av en ej ännu publicerad studie av den psykiska ohälsan i Gävle som Region Gävles forsknings- och utvecklingsenheten sammanställt. Mer operativt är samverkan med Habiliteringen och Barn- och ungdomspsykiatrien inom regionen viktig. Tillsammans med regionen har Utbildning Gävle utvecklat mallen för remisser. Utbildningen av samtalsledare för SIP-möten (samordnad individuell plan, ska upprättas tillsammans med brukare om insatser från både skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård behöver samordnas) har förbättrats.

2.8 Utbildningsnämnden uppdras att avsätta medel ur egen ram motsvarande 2019 års tjänstenivå för arbetet med lärande för hållbar utveckling och sektorns interna miljöarbete.

Uppföljning uppdrag

Medel är avsatta, uppdraget är genomfört.

3 Uppföljning av privata utförare

Inom utbildningsnämnden finns externa utförare enbart i form av fritidsklubbar på entreprenad. I december 2020 fanns följande entreprenader:

- Brynjan, 70 elever (Vallback rektorsområde)
- Andersbergs klubb, 23 elever (Solängen rektorsområde)
- FK Treffen/Diamanten, 29 elever (Sätra rektorsområde)

Samtliga fritidsklubbar på entreprenad har ett gällande avtal. Rektor ansvarar enligt skollagen för att följa upp att utbildningen på fritidsklubben håller god kvalitet och genomförs i enlighet med de lagar och regler som gäller för verksamheten. Rektor dokumenterar detta i sitt systematiska kvalitetsarbete i Stratsys.

4 Utvecklingsområden

Kommunstyrelsen beslutade under våren om förstärkt uppsiktsroll gentemot utbildningsnämnden med fokus på att förbättra elevers resultat. I början på september presenterades de åtgärder som ska genomföras och som bygger på tidigare genomgripande analyser:

Rektorer och biträdande rektorers fokus

Fortsatt starkt fokus på arbetet i klassrummet och på undervisningen. Prioritering av skolledarnas tid mot lärarna och undervisningen, i grundskolan fortsätter prioritering på åk 7-9. Lärarna ska både stöttas och utmanas i sin undervisning och i utvecklingen av elevernas lärande.

Förstelärare

Rollerna för förstelärare utvecklas utifrån kulturanalyserna med starkare huvudmannastyrning och utveckling av systematiken i det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet (SKUtA). Förstelärarnas uppdrag är att leda SKUtA arbetet med sina kollegor. Förstelärarna ska, tillsammans med skolledarna, vara motorer i det lokala utvecklingsarbetet. Förstelärarna ska också leda och stödja det kollegiala lärandet vilket bland annat innebär organisering av mötesplatser och mötesformer för lärare i olika ämnen. Utbildning i SKUtA har påbörjat under hösten 2020.

Nyanländas lärande

Inom skolverksprojektet Nyanländas lärande sätter vi särskilt fokus på skolor med stor andel flerspråkiga elever; Lilla och Stora Sätarskolan, Nynässkolan, Andersbergsskolan, Staffansskolan samt IM-gymnasiet. Flera delar av projektet har startat upp under hösten 2020, bland annat utbildningar i svenska som andraspråk och förstärkt studie- och yrkesvägledning.

Elevhälsans roll i uppdraget för kraftigt förbättrade resultat

Utveckling av elevhälsan, särskilt det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, för att främja kraftigt förbättrade resultat. Chefsträffarna inom Utbildning Gävle har under läsåret inriktats på elevhälsan, träffarna har utvidgats med representanter för både den lokala och centrala elevhälsan. Målsättningen är att tillsammans stödja arbetet med kraftigt förbättrade resultat. I det ingår bland annat att stärka arbetet med särskilt stöd, åtgärdsprogram och uppföljning av insatser. Under året har Utvecklings-EHT implementerats i verksamheterna, fokus är det hälsofrämjande och förebyggande arbetet - samtliga kompetenser från både lokal och central

elevhälsa deltar i Utvecklings-EHT.

Underlag till skolledare för att följa och analysera resultat

Stöd för styrning och prioritering på alla nivåer genom ytterligare utveckling av resultatunderlagen. Resultaten ska följas på individnivå och i samma grupper över tid. Kontinuerlig uppföljning ska vara enkel och lättillgänglig på alla nivåer från lärare, skolledare till sektorledning och nämnd.

5 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2016 Utfall	2017 Utfall	2018 Utfall	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Plan	2022 Plan	2023 Plan
Antal barn 1-5 år	5 789	5 840	5 883	5 974	6 005	6 060	6 163	6 251
Antal elever 6-15 år	11 094	11 758	11 856	12 218	12 133	12 389	12 497	12 684
Antal elever 16-19 år	4 284	4 372	4 433	4 641	4 831	4 912	5 061	5 130
Andel med legitimation i förskolan (%)	52	55	52	53	53	53	53	53
Andel med legitimation i förskoleklass (%)	89,6 *	82,7	87,6	85,4	88	88	88	88
Andel med legitimation i fritidshem (%)	76 **	77 **	69 **	70 **				
Andel med legitimation i grundskola (%)	69,8	72,6	69,8	70,7	71,5	73	74,5	76
Andel med pedagogisk högskoleexamen i grundsärskola (%)	90,5	90,4	93	94,6	94,5	96,5	98	100
Andel med legitimation i gymnasieskola (%)	85,1	83,2	85,5	84,9	86,5	87,5	88,5	89,5
Andel med pedagogisk högskoleexamen i gymnasiesärskola (%)	99,4	92,1	99,4	99,4	99,5	99,7	99,8	100
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	85	85	85	84	85	85	85	85
Barn 1-5 år inskrivna i pedagogisk omsorg, andel (%) av barn 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg	4,0	5,0	4,9	5,2	4,8	4,8	4,8	4,8
Barn 6-12 år inskrivna i fritidshem, andel (%)	i.u	61	61	61	61	61	61	61
Barn/årsarbetare förskola	5,3	5,6	5,3	5,3	5,25	5,2	5,15	5,1
Barn/årsarbetare ped omsorg	4,7	4,5	4,6	4,9	5,0	5,0	5,0	5,0
Inskrivna elever per årsarbetare (fritidshem)	19,7	19,4	18,6	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Antal elever per lärare (förskoleklass)	20	20,5	18,4	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5
Antal elever per lärare (grundskola)	12,3	12,7	12,0	11,9	11,9	11,9	11,9	11,9

Nyckeltal	2016 Utfall	2017 Utfall	2018 Utfall	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Plan	2022 Plan	2023 Plan
Antal elever per lärare (gymnasieskola)	12,7	12,6	12,7	12,5	12,4	12,1	11,8	11,3
Antal elever per lärare (grundskola)	4,2	4,9	4,4	4,3	4,2	4,0	3,9	3,9
Antal elever per lärare (gymnasieskolas)	5,2	4,0	4,9	4,7	4,6	4,3	4	3,7

Antalet barn och elever baseras på alla elever. Prognoser från SG:s befolkningsprognoser och resultat från avläsningar i elevregistersystemet.

Andel inskriva i förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem från Kolada (samtliga verksamheter)

Andel med legitimation från Skolverket samt Kolada (kommunala verksamheter). *2016 redovisades andel heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen för förskoleklass. Legitimationskrav för undervisningen i fritidshem infördes 2019, statistik redovisas första gången under 2020. ** Andel heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen i fritidshem.

Personaltätthet från Skolverkets kommunblad, Siris samt Kolada (kommunala verksamheter).

Prognos 2020 samt plan 2021–2023 inriktas mot främst mot motsvarande resultat för riket, undantag är andelen med legitimation som för förskola och förskoleklass inriktas på att bibehålla en hög nivå. För övriga yrkeskategorier är inriktningen mot ungefär 50 bästa kommunen. Legitimation för fritidshem har ännu inte börjat mätas.

Andel inskriva i fritidshem är högre än i riket (56 %), prognos 2020 och plan 2021–2023 är att bibehålla den högre graden.

Eftersom Skolverket inte publicerar statistik på kommunnivå sedan 1 september 2020, kan i dagsläget ingen statistik som bygger på Skolverkets publiceringar rapporteras.

6 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall helår 2020	Utfall helår 2019	Budget helår 2020
Verksamhetens intäkter	354,4	362,2	349,6
Personalkostnader	-1 655,2	-1 644,7	-1 685,5
Övriga kostnader	-1 113	-1 083,2	-1 102,4
Avskrivningar/nedskrivningar	-20,4	-21,2	-20,5
Internränta	-1,0	-1,1	-1,0
Resultat före kommunbidrag	-2 435,2	-2 388,0	-2 459,8
Kommunbidrag	2 459,8	2 387,9	2 459,8
Årets resultat	24,6	-0,1	0,0
Investeringar	22,6	16,2	32,9
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	22,6	16,2	32,9

Utbildningsnämndens resultat för 2020 landande på +24,6 mnkr.

Intäkterna avviker mot budget med +4,8 mnkr.

Driftsbidrag avviker med +7,2 mnkr. Bidrag från migrationsverket asyl/etableringsersättningen avviker med +2,0 mnkr. Förskolan har fått beviljat 1 mnkr mer i statsbidrag mindre barngrupper än budget. Gymnasieskolan har fått 1 mnkr mer för statsbidrag för introduktionsprogrammen. Nyanländas lärande är ett statsbidrag som inte budgeterades alls under 2020 och utfallet är 1,6 mnkr. Minskade intäkter för lärarassistenter med 3,5 mnkr.

Övriga intäkter avviker med -2,3 mnkr mot budget. Detta kan dels härledas till minskad försäljning på gymnasieskolornas caféer under distansperioderna. Men även en lägre intäkt för interkommunala ersättningar, det vill säga färre antal barn/elever från annan kommun har varit

inskrivna i den kommunala verksamheten än budgeterat.

Kostnaderna avviker positivt med 19,8 mnkr mot budgeterat.

Personalkostnadernas positiva avvikelse på 30,3 mnkr beror på ej tillsatta tjänster samt sjukfrånvaro/VAB. Sjukfrånvaron/VAB har ökade under corona-pandemin. Men frånvaron har inte ersatts eller behövs ersättas med vikarier i samma utsträckning på grund av en högre frånvaro hos barn/elever.

Köp av verksamhet avviker med -22,4 mnkr. En viss del avser extraordinära tillägg, men största delen är ökade ersättningar till fristående verksamheter och interkommunala kostnader. Avvikelsen beror på att det är fler elever i fristående verksamheter eller andra kommuner än budgeterat under året, då främst inom grundskolan.

Övriga material och tjänster avviker positivt med 8,1 mnkr. Livsmedel/måltider har en positiv avvikelse med +11,7 mnkr. Det beror på den högre frånvaron hos barn/elever, men också att gymnasiet bedrivits på distans under delar av året. Det levereras drygt 3500 portioner/dag till gymnasieskolorna i normala fall. Under distansperioderna har det serverats ca 50 måltider på skolorna till de elever som haft sin undervisning på plats och det har delats ut i snitt ca 600 matlådor/dag till elever som haft distansundervisning. Grundportionerna på förskolan/grundskola har även minskat under våren på grund av lägre närvaro hos eleverna.

Kommunala skolverksamheterna

Förskolan

Resultatet för förskolan blev +8,8 mnkr, varav intäkter +4,6 mnkr och kostnader +4,1 mnkr. Avvikelsen för elevpeng är + 2,7 mnkr då antalet inskrivna barn på totalen varit fler än budgeterat. Sörby, Södra och Sätra är de områden som inte har uppnått budgeterat antal. Statsbidrag avviker totalt med +2,7 mnkr. Förskolan fick 1,1 mnkr mer i statsbidraget mindre barngrupper och 0,3 mnkr mer i kvalitetssäkrande åtgärder. Även 0,4 mnkr mer i asyl- och etableringsersättning bidrar till den positiva avvikelsen. Ersättningen för VFU (verksamhetsförlagd utbildning) blev 0,6 mnkr, dessa budgeteras inte. Personalkostnaderna avviker +9,2 mnkr. De flesta områdena har en positiv avvikelse som beror på hög frånvaro bland personal på grund av pandemin. Kostnader för livsmedel/måltider avviker med +4,3 mnkr vilket beror på färre beställda måltider/inköpta livsmedel på grund av hög barnfrånvaro i samband med Covid-19. Kostnader för övrigt material och tjänster är 3,3 mnkr högre än budgeterat där bland annat licensen Polyglutt (digitalt läromedel) har bokats (750 tkr), samt kostnaden för förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial ca 1 mnkr högre.

Grundskolan

Grundskolans resultat för 2020 är +2,4 mnkr. Under november och december förändrades resultatet mycket och kostnaderna översteg intäkterna med -7,2 mkr.

Statsbidragen har totalt ett överskott på +0,3 mnkr. Asyl och etablering +1,5 mnkr mot budget. Statsbidragen från Skolverket -2,2 mnkr, vilket utgörs till största delen av de minskade intäkterna för lärarassistenter. Elevpengen och strukturbidraget har totalt sett bra ut under 2020, +1,2 mnkr. Det var fler elever i förskoleklass och fritidsklubb, medan grundskola åk 1-9 och fritidshem hade färre elever än budgeterat. Tillägget för ASG (autismspektrumgrupperna) var lägre än budgeterat -0,2 mnkr, 67 elever jämfört med 70 elever som är budgeterat.

Personalkostnaderna har haft en positiv budgetavvikelse under våren och i början på hösten. Hög frånvaro och svårigheter med att få vikarier till skolorna är det största förklaringen för våren. Under november och december vände det och personalkostnaderna ökade kraftigt. Kostnaderna för måltider och livsmedel har som allt annat påverkats under året, avvikelsen blev totalt +2,5 mnkr. Kostnaderna för läromedel och övriga inköp och konsultkostnader översteg budgeten. Vissa inköp var kopplade till statsbidrag men den större delen var inte det. Detta hade en stor påverkan på resultatet.

Gymnasieskolan

Gymnasieskolans resultat 2020 uppgår till + 13,1 mnkr. Samtliga skolenheter redovisar ett

överskott.

Försäljningsintäkter avviker med -1,2 mnkr och beror i huvudsak på att gymnasieskolornas caféer har varit stängda samt yrkesprogrammets försäljning som minskat på grund av distansundervisning. Elevpengen redovisar ett underskott på -3,6 mnkr på helår, avvikelsen beror på ett lägre elevtal än budgeterat under höstterminen (131 elever färre än budgeterat). Alla skolor har ett lägre elevtal än budgeterat under höstterminen men framförallt gäller det Borgarskolan som saknar en hel klass i SA (samhällsvetenskapsprogrammet) i jämförelse med budgeterat elevtal. Statsbidragsintäkter avviker med +1,0 mnkr, vilket beror i på statsbidraget för introduktionsprogram som blev 1,0 mnkr högre än budgeterat.

Personalkostnaderna uppgår sammanlagt till + 8,3 mnkr. Samtliga skolor redovisar ett överskott. Störst överskott har Borgarskolan + 3,7 mnkr som hänger ihop med det lägre antal elever under höstterminen. Övriga överskott beror på mindre nyttjande av timvikarier i och med distansundervisning samt vakanser som ej tillsatts eller förskjutits i tid framåt. Bidrag och transfereringar avviker med +0,9 mnkr. Det beror i huvudsak på att verksamheten inte fick lika mycket statsbidrag som budgeterat för lärling och därmed inte har betalat ut lika mycket pengar till de arbetsgivare som tar emot eleverna. Måltider avviker med + 3,4 mnkr och beror på att gymnasieskolorna bedrivit undervisning på distans under stora delar av året. Övrigt material och tjänster avviker med + 3,4 mnkr, överskottet beror i huvudsak på att man inte kunnat genomföra de studieresor, kurser osv som varit inplanerade i budgeten.

Särskolan

Ett positivt resultat för särskolan som helhet med 3,7 mnkr. Stor del av detta beror på lägre personalkostnader på gymnasiesärskolan, utifrån att inte alla budgeterade tjänster tillsatts. Men även ökade intäkter, då ett flertal elever fått ett högre nivå tillägg än budgeterat. För övrigt material och tjänster är det ett plusresultat vilket hänger ihop med att inköp under vårterminen inte gjorts som planerat på grund av pandemin.

Elevhälsan

Resultatet för elevhälsan blev +0,1 mnkr. Bryggan visar överskott på 0,5 mnkr på grund av mindre personalkostnader under året. Elevstöd visar överskott på 0,3 mnkr vilket beror på svårigheter att ersättningsrekrytera under första halvåret. Medicinska delen av elevhälsan hamnar på ett underskott med -1,0 mnkr vilket beror på högre personalkostnader samt övrigt material och tjänster.

Årets investeringar

Investeringsbudget för 2020 var 32,9 mnkr, utfallet blev 22,6 mnkr. Verksamhetens investeringsutrymme nyttjas inte fullt ut. En betydande investering gjordes under 2020. Borgarskolan investerade i en hjullastare för 1,2 mnkr till fordon- och transportprogrammet. Investeringarna för ombyggnation/nybyggnation har skett under hösten som planerat.

6.1 Covid-19

Vilka åtgärder som nu genomförs för att hantera Covid-19 samt dess ekonomiska effekter

Effekterna av extern påverkan pga Covid-19 (minskade intäkter, större behov av försörjningsstöd osv). Med en beskrivning av omvärldsfaktorer för innevarande år och kommande år.

De åtgärder som genomförts för att hantera covid-19 var att distansundervisning bedrevs under våren i stor utsträckning på gymnasieskolan. Undantagsbeslut fattades för vissa elever som fick sin utbildning i skolans lokaler och för vissa elever i årskurs 3 som kom till skolan och gjorde en del praktiska och andra moment, som inte gick att genomföras på distans. Vid höstterminens start återgick gymnasieskolorna till undervisning på skolorna, men med anpassningar till att förebygga smittspridningen.

I förskolan och grundskolan har verksamheten pågått som vanligt, dock med anpassningar till att förebygga smittspridningen. Det har dock varit ett lägre antal barn/elever under vårterminen och då särskilt i några områden.

Den ekonomiska effekten för covid-19 är positiv för utbildningsnämnden. Dels handlar det om lägre kostnader för måltider för alla verksamheter, eftersom gymnasiet har distansundervisning och det varit en högre frånvaro av elever inom förskolan och grundskolan under vårterminen med början i mars. Det innebär även en positiv effekt på personalkostnaderna, där det varit en högre frånvaro under vårterminen. Övriga kostnader minskade också under vårterminen främst på gymnasieskolan. Det är svårt att lägga en ekonomisk effekt på covid-19.

6.2 Kommunplan 2020

Hur kan nämnd och sektor säkerställa att förmågan till pågående eller planerat effektiviseringsarbete genomförs

Kommer effektiviseringsarbetet att försenas och vad ger det för ekonomiska effekter

De åtgärder för effektiviseringar som ligger på utbildningsnämnden under 2020 kommer inte alla ge effekt under året. Vissa åtgärder pågår det kommunövergripande översyner kring och dessa kommer inte ge de tänkta effekterna i år. Bedömningen är ändå att verksamheten kommer kunna hitta andra åtgärder.

7 Framtida intäkts- och kostnadsutveckling

- Gävle växer och behovet av lokaler för utbildningsnämndens verksamheter är därmed fortsatt stort, särskilt i de centrala delarna av Gävle.
- Att behålla små enheter är kostnadsdrivande. Övriga förskolor/grundskolors förutsättningar påverkas när resurser behöver styras till att bibehålla små enheter.
- Näst största intäkten för utbildningsnämndens är de riktade statsbidrag. Dessa förändras varje år och vissa ställer krav på egenfinansiering och är avsedda att användas för ökad kvalitet i verksamheten. Det är en utmaning för verksamheten att utföra verksamhet efter hur utformningen på statsbidragen förändras med tiden.
- Höga krav ställs på personalplanering utifrån ökade behörighetskrav, kravet på lärarlegitimation och kommande generationsväxling. Satsningar krävs på vidareutbildning för breddad behörighet och legitimation samt inom vissa bristyrken behövs överanställningar. Kompetensförsörjningsinsatserna innebär utökade kostnader. En stark konkurrenssituation kan också påverka lönebildningen.

8 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Resultaten framför allt i grundskolan har förbättrats kraftigt. Årets resultatförbättring är den största ett enskilt år sedan 90-talet. Även i gymnasieskolan har andelen elever med gymnasieexamen ökat, framför allt inom yrkesprogrammen. Analyser pekar på ett antal orsaker till de förbättrade resultaten, bland annat har det genomförts genomgripande analyser av skolformerna i ett långsiktigt arbete; fokus har varit i klassrummet - skolledare ska vara på sina skolor för att stötta och utmana lärare och elever, de har också haft koll på varje enskild elev; enkelt att förstå budskapet "Kraftigt förbättrade resultat" - det har fått genomslag i hela organisationen (styrkedjan); covid-effekter? - inga nationella prov har genomförts, tid har kunna användas för lärande, skolledare och lärare har varit på plats - kraftig minskning av möten/kurser/konferenser, ökad närvaro på gymnasiet och möjlighet att ge undervisning på flera olika sätt (via distans) vilket öppnar upp för stöd/undervisning till alla elever.
- Kommunstyrelsen beslutade under våren om förstärkt uppsiktsroll gentemot

utbildningsnämnden med fokus på att förbättra elevers resultat. Kommundirektören fick i uppdrag att tillsammans med sektorn formulera uppdragsbeskrivningar till extern konsult och att leda och fördela arbetet som ska stödja aktuella verksamheter. I början på september presenterades åtgärder som bygger på tidigare genomgripande analyser; rektorer och biträdande rektorers fokus ska fortsatt vara på arbetet i klassrummet och på undervisningen; rollerna för förstelärare utvecklas utifrån starkare huvudmannastyrning och utveckling av systematiken i det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet; inom skolverksprojektet Nyanländas lärande sätts särskilt fokus på skolor med stor andel flerspråkiga elever; stöd för styrning och prioritering på alla nivåer genom ytterligare utveckling av resultatunderlagen. Under hösten har arbete pågått inom alla insatserna, kommunstyrelsen och nämnden har regelbundet informerats om utvecklingen.

- Under året har pandemin påverkat verksamheterna starkt, men verksamheten har ändå gått att genomföra med god kvalitet. Gymnasieskolan genomförde i stort sett all undervisning på distans under stora delar vårterminen samt i slutet av höstterminen. I förskolan och grundskoleutbildningen ökade frånvaron under en period under våren kraftigt bland barn och elever, strax före jul distansundervisades högstadiet under ett par dagar. Några verksamheter fick under senhösten stänga på grund av hög smittspridning. Mycket fokus har fått läggas hos huvudmannen och i verksamheterna på att hantera effekterna av pandemin. Det innebär att en del insatser och utvecklingsarbeten fått skjutas på framtiden.